

HARANGOZÓ FERENC:

Már másképp van odahaza...?

Akkor kezdődött... Nem a menekülésünk, hanem a hontalanságunk. Mert csak az menekül, aki hontalanná lesz. Akire áll a Himnusz költőjének megállapítása: „...Szerte nézett s nem lelé honját a hazában“. Voltak sokan olyanok, akik csak kifutottak az országból. Ezek nem lettek hontalanok, mert igazában nem is volt hazájuk, vagy inkább a nagyvilág a hazájuk: ott a hazájuk, ahol éppen megtalálják a „számításukat“.

Az 1956-os hontalanság is már 45-ben kezdődött az igazi menekülteknél, mert hiszen több mint egy évtized alatt sem tudtak belenyugodni abba, hogy az ő hazájuk már nem honuk, hogy idegen érdekek játékbábjai lettek és a dolgokon ha kell fegyverrel is változtatni akartak...

Azóta 33 esztendő telt el. Egy súlyos emberöltő és mi azt a 45-ös áprilist az emlékezetünkben többé kitörölni nem tudjuk. Hiába futottunk olyan messze... Egyesek egészen Új-Zélandig vagy a Jóréménység Fokáig. Annak az áprilisi szörnyű vízióknak a réme egyre visszajár és mi ezért nem is felejtethetünk. Hányszor mondják nekünk rokonok, itthoni jóbarátok: „Már másképp van odahaza. Már mindenki hazamehet. Csak Te nem jössz haza...“

Igen, csak én és még ezren és ezren nem megyünk haza, mert nem mehetünk haza. Mert még mindig nincs hova hazamennünk. Az idegen, az új haza, 33 esztendő alatt nem tudott igazi hazánkká válni, a régít pedig, az igazit, még ha keresnők is otthon, nem találjuk.

Még mindig él, mert még mindig érvényes, igaz az az 1945-ös áprilisi vízió: — Hogy már rég leszál a hontalan menekülők szekér-karavánja mögött az az irtózatoss porfelhő... Hogy nem törrik, zúzzák már fekete-szürke idegen harci járműoszlopok a magyar utakat és a végtelen gyalogos osztagok nem forgatják már föl többé határainkat, földjeinket, nem törrik föl házainkat és nem hajtják többé szörnyű fogolytáborok felé és még szörnyűbb sors felé fiainkat, leányainkat, sokszor még szinte gyermekeket, az nem lényeges, az csak a keret, a forma, ami az időknél és a taktikának megfelelően változhat, de a lényeg, a rabság maradt... És ki tudja megmondani azt, hogy az emberibb és európaibb keret a politikai és katonai szükségnek megfelelően mikor és hogyan változik addig, amíg az idegen erőszak, az idegen uralom megmarad Magyarországon? Ne áltassák magukat és ne áltassanak minket sem a könnyedén hazajárogatók és mégis csak-csak szívesen visszajövőgető honfitársaink a „most már minden másképpen van otthon“-nal. Mi tudjuk, de ők is tudják, a tisztán látó otthoniak is, hogy sajnos a lényeg, a rabság maradt, akkor is, ha jobb is és több is volna az a rabkenyér odahaza, mint idekint a számkivetés kenyere.

Mi követ nem dobunk senkire. Ki-ki tudja mit diktál a lelkiismerete: hazajár, vagy nem megy haza. Csak egyet akarunk tisztán látni és félreértés nélkül kijelenteni ezeken a szomorú évfordulókön: minekünk, akik nem mehetünk haza addig, míg nem szabad a haza, talán sokkal jobban fáj az idekinti hontalanságunk, mint az otthoniaknak a rabságuk. Mert a szabadság, bármennyire is mindenek előtt, mégsem pótolhat mindent ezen a világon. Főleg a hazát nem pótolhatja soha.

És azt is szeretnők minden otthoni és idekinti magyar testvérünk felé kijelenteni, hogy ez nálunk nem valami meddő nosztalgia, hanem magyar helytállás és áldozat a végső célért: a teljesen szabad hazáért. Mert ez és csak egyedül ez ad értelmet a mi hontalanságunknak.

És még egy veszélyre szeretnők az otthon és az emigráció figyelmét fölhívni: a szörnyű víziók és a sötét Rákosi-idők emléke már csak a 45 éven felüliek emlékezetében él; hiszen azóta már 33 esztendő telt el. A ma otthon és idekint élő új generációnak már nincs képe, sőt sokszor fogalma sem róla: a szovjet megszállás „láthatatlanná“ lett. A megszálló erők erdők vagy ligetek mélyén elbujtatott katonái táborokban húzódnak meg, amerre tilos a közlekedés. A hang, amely parancsol és kormányoz, teljesen magyarrá lett. Még a kéz is, amely a kormánykereket forgatja magyar, de csak látszólag, mert a titkos kéz minden más látszat ellenére Moszkva keze, amely mindenhová elér ahová csak akar. Elég csak Angolára és a szerencsétlen Szomáliára rámutatnunk, hogy aki akar látni, láthasson...

Ezt az „elaltatott új generációt“ kell felébreszteni, főleg otthon és sajnos már idekint is. Az iskola, a tömegműködés nem teszük: otthon nem tehetik, idekint meg tisztánlátás helyett inkább káoszt teremtenek ezen a téren. 45 víziója nem lázalom, hanem komoly figyelemzés és a valóságra.

VAJDA JÁNOS:

Ne félj szívem, derülj, vigadj,
Szegény bús rabmadár.
Nem örök a hó, sem a fagy;
Fogságod majd lejár.

Majd a legelső napsugár
Kinyitja ablakom;
Kiröpülök mint a madár,
És járok szabadon.

És örülök, örvendezek,
Ujjongok és sírok.
Emberré, világot feledék,
Míg Isten mosolyog!

Lerázza jégbilincseit
A hegyi zuhatag,
S akár a zerge, úgy szökik,
Rohan, sír és kacag.

Fölbokrétázza kebelét,
Partvirágot szakaszt;

Egy a milliókból

Egy Magyarországon élő orvos írja nyugaton élő öccsének:

„Édes Öcsém!

Úgy gondolom, hogy minden magyarázat nélkül is tudod és megérted, hogy miért nem írtam Neked mostanáig — és, hogy miért írok most.

Nehéz, kemény, fájdalmasan keserves sorsot rendelt számomra az Úristen, amelyet én azonban az Ő bölcs akarata-

tettem és viselkedtem, ahogy Ő bízott, utána mindig azt is megkaptam Tőle: jól van, fiam, csak így tovább, mert én is melletted leszek nehéz percidben, mindig. — És mellettem van most is, amikor az Ő bölcs akarata előtt meghajolva harcom vége felé járok és abszolút biztos vagyok tiszta és igazságos harcom végső győzelmében is.

Azt is tudod és látod, hogy ezt a harcomat is én teljesen egyedül vívtam és vívom minden rám törő gonoszság, erőszak és mindenféle hatalommal való visszaélések ellen és azt is meg fogod látni, hogy én egyedül is fogom megnyerni ezt a harcomat.

Ehhez azonban olyan kivételes erőre, hitre, és bátorságra van szükségem, amilyent egyedül nekem adott meg az Úr-Isten. Ezért nem is kértem és vártam senkinek a segítségét harcomban, mert azt rajtam kívül senki sem tudja segíteni, csak az Úr-Isten.

Neked azonban a sors azt a szerepet juttatta, amelyet Te, tudom, hogy szívesen vállaltál és híven teljesítettél is, amiért testvéri köszönetemet fejezem ki most Neked és egyúttal arra kérek, hogy kedves Feleségednek és Kislányodnak is tolmácsolj az én köszönetemet, amiért ők is Melletted és Veled voltak akkor is, amikor Ők alig érthették meg az én harcomat és a Te ebben vállalt szerepedet is és amikor — az ember gyenge volta miatt — esetleg Téged is félthettek és Miattad is aggódhattak, hogy valami bajod lehetett volna...

Mindezért, ami történt és még történni fog ebben az én ügyemben: én egyedül vállalom a teljes felelősséget Isten és emberek előtt...”

*

A levél tartalmának teljesebb megértéséhez közölnünk kell az alábbiakat:

1945 tavaszán került a levélíró hadifogoly-táborba valahol Oroszországban. Ott kényszeríteni akarták arra, hogy lépjen be az orosz kémszolgálatba. Mivel ezt megtagadta, 1947 február 11-én a Szverdlovsk-i börtönbe vetették.

1947 május 19-én a Szovjetunió szverdlovsk-i haditörvényszéke kémkedés koholt vádjá miatt halálra ítélte.

1947 július 21-én a Szovjetunió Legfelsőbb Bíróságának Katonai Kollégiuma a halálos ítéletet azzal a megjegyzéssel: „jóllehet a vád az ügy anyagával bizonyított“, de egyéb körülményekre való tekintettel, 25 év kényszermunka-táborra változtatta át.

1955 november 26-ig a legészakibb szigorú rezsím alatti munkatáborokban tartották Kolomán, Távolkeleten a Sarkvidéken. — Erről a szovjet Büntetőtörvénykönyv 360. fejezete ellenére, családját nem értesítették, őt magát pedig megakadályozták, hogy értesítse őket. Ennek következtében családjá: fe-

(Folytatás a 4. oldalon)

Hontalanok

Kiss Mária fametszete

ban való megnyugvással vállaltam és vállalom. Annál is inkább, mert egész küzdelmes életem minden percében abszolút bizonyossággal magam mellett éreztem az Ő hatalmas segítő kezét és mindig hallottam biztató szavát: így tégy, így viselkedj, — s amikor úgy is

Tavaszelé

Ujjongva csörtet, postaként
Hirdetni a tavaszt.

Míg a virágos völgy ölen
Elcsöndesedik ő,
Mint édesanyja kebelén
A síró csecsemő.

— Ah, mert ha járok a tavaszban,
És látom, hegy-völgy mint virul;
Szűz rózsabimbó szép hajnalban
Hogyan nyílik ki, hogy pirul:

Eltörpül szégyenkedve minden
Hídbavaló bölcsélet.
Mint aeolhárfa, emlékemben
Zendül bűbajos éneked —

Tündérvilág, bezárult éden:
Gyermekkor, első szerelem!
S egyszerre csak fáj, fáj a szívem,
És könnybe lábad a szemem...

A Szentlélek adományai

A Szentlélek mindig a lelkünkben van, hisz az Atyával és Fiúval együtt létünkben fenntart minket. Különleges módon azonban akkor jön el hozzánk, amikor kegyelmi adományaival elhalmoz és az istengyermeki lelkeséggel megajándékoz bennünket. Előző cikkünkben a Szentlélek titokzatosságára utaltunk. Lássuk ez alkalommal azt, hogy a harmadik isteni személy milyen képek és szimbólumok által nyilatkoztatta ki magát.

Amikor Krisztus Urunk megkeresztelkedett a Jordánban, az egész Szentháromság nyilvánította ki magát. Az Atya, amennyiben szózata hallatszott, a Fiú, aki emberségében jelen volt és a Szentlélek, aki galamb képében lebegett Krisztus felett. „Láttam a Lelket — mondja keresztelő Szt. János — amint galamb alakjában leszállt rá, s rajta is maradt... Láttam és tanúskodom róla...” (Jn 1, 32-34). A galambot Palesztinában és a környező országokban szent állatnak tartották s jellegzetes vonásait szelidségében, gyors röptésében és termékenységében vélték felfedezni. Egyes rabbinusok a világ teremtését leíró szövegnek e kifejezését „Isten lelke lebegett a vizek felett” (Ter 1, 2) úgy értelmezték, hogy Isten lelke galamb képében jelent meg a vizek felett. Így érthető, hogy Isten, aki a zsidóknak nyilatkoztatta ki a harmadik isteni személyt, ezt, egy a kulturkörülnkben közismert szimbólum segítségével, a galamb képével tette.

A galamb hirtelenmozgású állat, röptében szinte kiszámíthatatlan. Ez a gondolat jut kifejezésre egy másik képben is, a szél szimbólumában. Jézus maga is rámutat a szélnek hirtelen keletkezésére, ismeretlen irányára és kapcsolatba hozza Isten lelkével: „A szél ott fúj, ahol akar, hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy. Így van vele mindenki, aki a Lélekből született” (Jn 3, 8). Aki Isten lelkéből születik, az nem kételkedik létezésében, mert noha nem látja, lelkében mégis tapasztalja. A szél jelképével a Szentléleknek a pünkösdi eljövetelkor is találkozunk. „Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol egybegyültek” (ApCsel 2,2). Nem közönséges szélről van szó, kívülről közeledik ugyan, de betölti a házat. A szél áramlásában az isteni hatalom nyer jelképes kifejezést. Egyben azonban az áramló levegő, amely mindenható behatol, kifejezésre juttatja Isten lelkének az ember bensejébe való hatolását, láthatatlan jelenlétét és erejét. Jellegzetes erre nézve Illés prófétának titokzatos találkozása Istennel. Az írás így írja le: „S lám az Úr elvonult arra. Hegyeket tépő, sziklákat sodró, hatalmas szélvihar haladt az Úr előtt, de az Úr nem volt a szélviharban. A szélvésznek földrengés lépett a nyomába, de az Úr nem volt a földrengésben. A földrengés után tűz következett, de az Úr nem volt a tűzben. A tüzet enyhe szellő kísérte. Amikor Illés észrevette, befödte arcát köntösével, kiment és a barlang szája elé állt” (1 Kir 19, 11-13), s csak ekkor közölte Isten a gyenge szellő susogásában akaratát. A pusztító szélvihart, a földrengést és a tüzet is Isten küldötte, hatalma azokban is megnyilvánul, azonban a lélekhez való sugallata a gyenge kísérete mellett történik. Az Isten lelke mint a levegő behatol mindenható, behatol a lélek

legmélyébe és belülről ihlet, vezet azokat, akiket birtokába vesz. Ily értelemben mondja a Szentírás Erzsébetéről, Mária látogatása alkalmából: „Amikor Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, örömeiben megmozdult méhében a gyermek, maga Erzsébet pedig eltelt Szentlélekkel. Hangosan felkiáltott: Áldott vagy az asszonyok közt és áldott a méhednek gyümölcse!” Lk 1, 41-42). Az ószövetségi próféták is Szt. Péter tanítása szerint a Szentlélek ihletésére jövedöltek: „Sohasem keletkezett jövedölés emberi akaratból, hanem mindig csak a Szentlélektől sugalmazva beszéltek — Isten megbizottaiként — a szent emberek” (2 Pt 1, 21; v. ö. 1 Kor 2, 10-16).

Ilyenformán elérkeztünk a Szentlélek pünkösdi megnyilatkozásának egy másik, az előzővel rokon jelképéhez. A Szentlélek tüzes nyelvek alakjában jelent meg: „Majd lángnyelvek lobbantak és széteszolva leereszkedtek mind egyikükre. Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek, és különböző nyelveken kezdtek beszélni úgy, ahogy a Lélek szólásra indította őket” (ApCsel 2, 3-4). A lángnyelveknek egy a forrásuk, bizonyos egységben jelennek meg s azután széteszolnak. S hogy ép nyelvek alakjában jelennek meg, érthető a jelenség hatásából: az apostolok azonnal benső ihlettől indítva „úgy ahogy a Lélek szólásra indította őket” beszélnek. Noha különböző nyelveken szóltak, ugyanazt mondták és mély bölcsesség és bátorság jellemezte igehirdetésüket. Azok az apostolok, akik mesterrük életében alig értették és sokszor félreértették tanítását, egyszer csak felfogják szavainak rejtett értelmét is s így teljesült rajtuk Jézus ígérete: „A Vigasztaló, a Szentlélek, akit majd nevemben küld az Atya, megtanít benneteket mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14. 26). Azok az apostolok, akik Jézus elfogadása pillanatában megfutamodtak, most bátran szembeállnak a zsidók vezetőivel, s miután ezek megvesszőztették őket „boldogan távoztak a főtanácsból, mert méltók lettek rá, hogy Jézus nevéért gyalázatot szenvedjenek” (ApCsel 5, 41).

Végül a tüzes nyelvek annyiban is jelképezik a Szentlelket, amennyiben a tűz a szeretetet is szimbolizálhatja. Szt. Pál, miután az Isten Lelkének az emberi lélekben előidézett különböző adományait felsorolta, a legtökéletesebbre akarja felhívni hívei figyelmét s ezt a szeretetben látja. A szeretet tökéletesebb a nyelvek adományánál, a prófétáló képességnél, az önzetlen felebaráti szolgáltnál, de még a hitnél és reménynél is. Ameddig a földön élünk, „megmarad a hit, a remény és a szeretet” (1 Kor. 13, 13). Aquinói Szt. Tamás a szeretetben látja a Szentlélek többi adományainak a gyökerét. Sőt szerinte a Szentlelket magát is adománynak lehet nevezni, amennyiben a nekünk adott személyes isteni szeretet. Ha valakinek ugyanis valamit adunk, amit az illető nem érdemelt, akkor az első adományunk a szeretet, mellyel hozzá fordulunk. Nos az Atya és a Fiú nekünk adják a Szentlelket, személyes szeretetüket, a Szentlélek tehát az alapadomány, mely hozományként magával hozza a többi lelki adományokat (I 38, 2).

S mivel a szeretet egyben az élet okozója — Isten szeretetből teremtette

a világot (Bölcs 1, 14; 11, 26), minden új életet, amely a természetes élet rendjét meghaladja, a Szentléleknek tulajdonítjuk. Ily értelemben mondja az Úr Jézus, az istengyermeki életre való újjászületésre célozva, „Aki nem vízből és Szentlélekből születik, az nem megy be az Isten országába. Ami testből születik, az test, ami a Lélekből születik, az lélek” (Jn 3, 5-6). Ezért a mise Crédója is a Szentlelket életet adó Úrnak nevezi.

Mindezek a képek és hasonlatok jól érzékeltetik, hogy az emberi lélek a Szentlélek szeretet-adományai révén hogy alakul át Isten gyermekévé, de ugyanakkor elárulnak valamit a Szentlélekről is, aki a Szentháromságban, az Atya és Fiú közt öröktől fogva áramló a teremtett lelkeket is szeretetre gyul-

lasztó személyes isteni szeretet. Közöségi viszonylatban a Szentlélek egységet és ennek következtében békét idéző elő, hisz minden keresztény lelkét ugyanannak az örök célnak elérésére ösztönzi és istengyermeki lelkeséggel megajándékozza. Ha a bábéli torony építésénél az emberek közti egység a különböző nyelvek, azaz ellentétes önző érdekek követése által megbomlott, a pünkösdi csoda a nyelvek adománya által, az egységet ismét helyreállította, hisz a különböző nyelvek már nem akadályozták az egységet, mert ugyanannak az igazságnak a szolgálatában állnak. Ennek az egységnek a folyamánya a béke. Ezért sorolja fel Szt. Pál a Szentlélek gyümölcsei közt a békét is (Gal 5, 22).

Prof. P. Mehrle Tamás O. P.

WALPER FERENC:

Akiket Isten hív

„Istennek emberek kellene”, „Gott braucht Menschen”, az 50-es évek francia filmjének címe (Dieu a besoin des hommes) ismeretes. Már a cím is szándékos provokáció. Mert tudjuk, hogy szigorúan véve nem Istennek kell az ember, hanem fordítva. De azért a filmcím a helyes irányba mutat: Isten sokmindent nem egyedül, hanem embereken keresztül akar végbevenni.

„Isten az emberek üdvét akarja.” Az üdvösség érdekében küldötte szent Fiát, aki mint Jó Pásztor a kereszten életét áldozza övéért. Krisztusnak ez az életáldozata a mi reményünk forrása: remélhetjük az üdvösséget és beteljesedést: „Azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen” (Ján. 10,10). Ahol igazi élet van, ott ez az élet az Atyától jön Jézus Krisztus által. És ahol az ember isteni igazsággal találkozik, ott Krisztus hangjára ismer. Aki az Egyházban, a hívő közösségben és egyáltalában az emberek előtt mint az üdvösség hirdetője vagy közvetítője akar fellépni, annak Krisztustól kell elhivatva lennie.

A hivatás ajándék és feladat egyben. Akit Isten hív, azt magához köti, sőt szövetkezik vele. Akit Isten hív, azt küldetésre hívja. Isten azt akarja, hogy ne csak Úrnak szólítsuk, hanem akaratát is teljesítsük. Ezért küldi a meghívottat testvéreihez, a közösségbe.

A hivatás ajándék, kegyelem. Ezért nem érdeklődik Isten aziránt, hogy méltók vagyunk-e rá, hogy mit tudunk, mit tanultunk, van-e pénzünk és jó hírnevünk, hogy előreláthatóan meg fogunk-e felelni hivatásunknak. Isten Jézus Krisztust küldi nekünk. Őt adja át Egyházának és általa kérdezi a meghívottakat: „Kérszen vagy-e arra, hogy testvéreid lábát mossad?” Ez az, amit Jézus maga tett meg halála előtt. Akit Isten hív és küld, annak ugyanilyen lelkiüreltel kell cselekednie. Készen kell lennie, másoknak mindent megtenni, amit üdvösségük megkíván, készen kell lennie a felfoghatatlan isteni szeretetet hirdetni és

Ez a isteni szeretet az Eukarisztiában mutatkozik meg a legbehatóbban. A szentmise az Egyháznak és minden papjának első, legfontosabb és leglényegesebb feladata. K. Rahner írja: „A szentmisében Krisztus halálát mint a történelem legfontosabb eseményét ünnepezzük”. A pap legfontosabb tevékenysége az Eukariszti megünneplése. Minden más papi tevékenység a szent áldozatból meríti erejét és kegyelmét.

Az Úr halálának és feltámadásának hirdetésén kívül még egy fontos oldala van a lelkipásztorok és szerzetesek eu-

karisztikus szolgálatának, és ez az **emberi összetevő**: a pásztor az emberekért kell élni és ott kell őket felkeresnie, ahol éppen vannak. Persze nem szabad a papi hivatást egy tisztviselői hivatással (amelyben szintén egymásnak szolgálunk) összetéveszteni. Az egyházi hivatás nem garantálja bizonyos dolgok hibátlan funkcióját és az érte járó kártalanítást. A pap és szerzetes hivatása mindig magába foglalja a tanúságtétel rizikóját. Tanúságot kell tennünk azért, hogy a földi valóságokon túlmutatunk az isteni Valóság felé. Isten nyomait kell felfedeznünk és felmutatnunk mind a történelemben, mind saját életünkben.

Jézus evangéliumának kézzelfoghatóvá kell válnia az embereknek felajánlott szolgálatunkban és a hívő közösségek életében. A papokon és szerzeteseken kívül a diákonosoknak is ez a feladatuk. Ők is keresik embertársaikat, közösségbe gyűjtik őket, hívő közösségeket építenek és tartanak fenn. De mindehhez emberek kellene! Hogy Isten a világban működhesse, szüksége van emberekre: férfiakra, asszonyokra, legényekre, leányokra, akik teljesen az Ő szolgálatára szentelik magukat az Egyházban. Az egyházi hivatások gondja nem lehet csak a püspökök, papok és szerzetesek ügye! **Ez a gond minden egyes hívő keresztény közösség gondjává kell legyen!** Csak akkor lesz híveink közössége eleven valóság, ha ezt a feladatot a magunkénak tekintjük. De sajnos nem ez a helyzet: Sőt! Sokan közülünk kezüket emelik Egyházuk ellen, sokan elárulják vagy elhagyják, mert nem hisznek jövőjében, nem bíznak lehetőségeiben. Igaz, ha csak világi mértékkel és a mai társadalom szemszögével mérünk, nekik kell igazat adnunk. Mert ami a „teljesítményt” és a „sikert” illeti, nincs az Egyházban sok remélnivalónk. Viszont milyen szegény, milyen hideg és milyen halálosan vigasztalan lenne világunk — az egyesek és a társadalom számára egyaránt — ha benne csak ezek a kategóriák — Teljesítmény és Siker — léteznének! Ha nem jelent volna meg számunkra Jézus Krisztusban Isten jósága és emberszeretete!

A szeretetet viszont nem lehet a teljesítmény és siker mércéjén mérni. Körkérdések és statisztikák sem tudják a szeretetet megállapítani. Szeretetnek tanúság kell, a tették tanúsága. És a szeretet tanúságtételéhez kellene Istennek az emberek, felnőttek és fiatalok, öregek és gyermekek, hívő közösségeink sorából és hívő családokból! És ez valóban mindannyiunk közös gondja és szívügye kell hogy legyen!

A Szent Korona és a magyar nép

Az Új Európa március-áprilisi száma cikket közöl Habsburg Ottó tollából „A Szent Korona és a magyar nép” címmel. A cikk annyira perdöntő a Szent Korona visszaadása körüli nagy magyar vitában, de azon túl is a jelenlegi magyar politikai helyzet felmérésében és megítélésében, hogy ezt az írást az „Életünk” olvasóival is meg kell ismertetnünk.

A cikk írója mindjárt az elején kijelenti: Két konkluzióm van. Az egyik: helytelen volt, hogy a Carter-kormány a jelenlegi időpontban kiszolgáltatta a koronát egy parancsuralmi rendszernek s ezért helyes volt, hogy a világ magyarsága megmozdult időleges visszatar-tása érdekében. Másik meggyőződés: a bekövetkezett visszaadást tudomásul kell vennünk s keresnünk a módot, hogy ezt a vissza nem fordítható tényt hogyan fordíthatjuk előnyünkre.

Az író aztán megállapítja: nem „emigráns körök” mozdultak meg a Szent Korona visszaadása ellen, „ez durva történelemhamisítás lenne... hanem kis kivételtől eltekintve, az egész külföldi magyarság... Népszavazás volt, amelynek imponálóan túlnyomó többsége azért döntött a korona további

visszatartása mellett, mert Magyarországot függetlennek, népét szabadnak akarja látni s olyan kormányt kíván a magyar népnek, amely nem a kormányzottak beleegyezése nélkül kormányoz.

Az emigrációs magyarság tehát a leg-szentebb és leglogikusabb álláspontra helyezkedett és a legtisztább demokrá-cia elveinek jegyében cselekedett.

A cikkíró ezután felteszi a kérdést: van-e joga valamely emigrációnak szólnia a nemzet nevében? Van-e joga ez esetben a magyar emigrációnak, és ha igen, mennyire reprezentatív ez az emigráció a Magyarországon élő magyarság akarátának kifejezésére? Mindkét kérdésben, illetve a feleletben hivatkozhatunk Illyés Gyulára. Az elmúlt években írott esszéiben ismételt hangoz-tatta: minden harmadik magyar külföl-

dön él. Külföldnek számítja az elszakított országrészeket, tehát a mai Romániában, Jugoszláviában és Csehszlovákiában élő magyarságot is. És ha „minden harmadik” magyarról beszél, akkor a jelenlegi magyar határok között élő kerek tízmillióhoz hozzá kell adnunk még ötöt. A tizenötmilliónyi magyarból pedig másfélmillióra tehető a szabad Nyugaton élő magyar, beleértve szép számban olyanokat is, akik Erdélyből,

M E N E D É K

*S mikor völgyünkre tört az áradat
s már hegy se volt, mely mentő csúccsal
intsen,
egyetlenegy kőszikla megmaradt,
egyetlen tornyos sziklaszál: az Isten.*
Áprily Lajos (1945)

a Felvidékről, vagy a Délvidékről jöttek Nyugatra. Az emigráció magyarsága tehát az egész Kárpát-medence összmagyarságának a keresztmetszete. Számban kifejezve pedig az összmagyarság 10 százaléka, a mai hivatalos Magyarország lakosságának pedig 15 százaléka. A hazáját elvesztett magyar emigráció tehát mind földrajzilag, mind számszerűleg, mindpedig eszmeileg igenis reprezentatív kifejezője lehet a hazai tízmilliónak.

És az is. Éppen Illyés írja le, és pedig néhány héttel a Szent Korona kiadása előtt, bár nem azzal összefüggően, minden idők emigránsairól: „A honvesztetek azonosították így magukat népükkel. Hitték életre-halálra, hogy szemük a népük szeme, hogy fülük a népük füle; hogy nyelvükkel az Úr szól; vagyis közösségük génusza, a megtartó szellem.”

Az emigráció tehát nem tett mást, mint hogy beszélt egy elnémított nép helyett, kifejezte annak vágyát és igazi törekvéseit. Azt mondtuk: a Szent Korona ügyében ennek népszavazás jellege volt, és mondhatjuk, hogy túlnyomó többség óhajtott, hogy az Egyesült Államok kormánya ne „koronázza” meg a népi legitimitással nem rendelkező jelenlegi magyar kormányzatot.

A cikkíró figyelmeztet, nehogy azokat a magyarokat, akik a vitában más véleményen voltak „áruló” vagy „gyásmagyar” jelzővel illessük. A magyar emigrációnak meg kell őrizni mind demokratikus erkölcsét, mind önbecsülését. Ezért... minden érthető keserűség mellett sem szabad a más véleményen lévő lehazaárulózni.

A State Department egy kimerítő magyarító iratot juttatott el a szenátorokhoz és képviselőkhez a Szent Korona visszaadásáról. Aki tüzetesen végigolvassa ezt az iratot, azzal teszi le, hogy íme, Magyarországon olyan nagyarányú és előnyös változások mentek végbe, hogy ezt meg kell jutalmazni a korona visszaadásával. De aki nemcsak ezt az iratot ismeri, hanem a mai magyar valóságot is, az elégedetlenül és megrökönyödve teszi le. Mert ez a tájékoztató tudva és akarva rózsaszínű képet fest egy komor életről, felületi változásokat úgy talál, hogy a mögötte lévő durva és szomorú valóságot el-kendőzze.

Az irat leszögezi ugyan, hogy az Egyesült Államok nem helyesli a magyarországi kommunista szisztémát, de a következő „plusz-pontokat” sorolja fel a védelmében, mint annak jócselkedeteit: a nép gazdasági és szociális érdekeinek kielégítése; gondoskodás arról, hogy a kormány és a nép között ér-

vényesüljön az adok-veszek bizonyos foka; tolerálja a véleménykülönbséget a nép soraiban; nincsenek disszidens mozgalmak; nincs tudomás politikai foglyokról; a zsidóság nincs diszkriminálva; a prágai Charta-77 szerzőihez küldött magyar írói távirat nem említi a magyarországi viszonyokat; a magyarok többet utazhatnak; stb. s máris hajlandók jeles osztályzatot adni, ha „sem kegyetlen, sem szokatlan büntetés” nincs. Végeredményben harminchárom év telt el a háború vége óta, negyedszázad a Rákosi-korszak tébolya óta, és több mint húsz esztendeje, hogy 56-tal a magyarság véres adót fizetett sorsa megváltoztatásáért. Még meddig veszik összehasonlítási alapnak a negyedszázaddal ezelőtti állapotokat!? Még meddig csendesítenek egy diktatúra alatt vegetáló népet azzal, hogy lám, a szomszéd szocialista államokban még rosszabb?! Mikor hajlandók végre megérteni, hogy a közép-kelet-európai népek a normális életet akarják, azt ami Ausztriában és tőle Nyugatra van: a szabad ember életét.

— Mi a valódi helyzet?

A magyar munkás nem sztrájkolhat. A magyar pap állami kontroll nélkül nem lehet igehirdető. A magyar gyermek jövő érvényesülésének veszélyeztetése nélkül nem lehet vallásos. A vallásos szülő egzisztenciális biztonsága veszélyben forog és másodosztályú állampolgárnak számít. A magyar polgár egye-sületet, szellemi társaskört nem alakíthat. Pártot nem alapíthat. Nem választhat, a kormány élettartamát nem szabhatja meg.

Mindez más szavakkal ezt a képet nyújtja:

Magyarországon nincs valódi munkás-érdekképviselő, szakszervezeti szabadság. Nincs szellemi szabadság. Nincs vallásszabadság és lelkiismereti szabadság. Nincs sajtószabadság. Nincs szervezkedési szabadság. Nincs vélemény-szabadság. Nincs politikai szabadság.

(Folytatás a 6. oldalon)

A nemzeti érzés durva megsértése a pesti rádióban

A magyar rádió kabarészínházában egy jelenetet mutattak be: Az úkapám hálósapkája címmel, amelyben a Szent Korona hazatérését és jelentőségét durva és ízléstelen módon kifigurázták. — A kabaré során olyan mondat is elhangzott, hogy mindig baj lett abból, ha valaki ezt a „hálósipkát” a fejére tette.

A rádióhallgatóban, a komoly magyarokban odahaza és idekinn megdöbbenést keltett ez a cinikus blaszfémia. — Hát azért hozták „haza” a Szent Koronát, hogy ez a népüktől, történelmüktől, erkölcsüktől idegen társaság gúnyt űzzön ezeréves történelmi eréklyéinkből, a Szent Koronából, a nemzet pénzén? — És hozzá még büntetlenül?

A „Magyar Nemzet” tiltakozott, de az is nagyon szerény hangon. Talán azért, mert Magyarországon nagyon jól tudja a rádió, a kabarésok, a sajtó is, hogy mi a véleménye a párt-élvonalnak történelemről, Szent Koronáról, amit azonban soha nyíltan ki nem mer nyilvánítani.

A Magyar Nemzettel azonban nem értünk egyet abban, hogy a Nemzeti Múzeum méltó helye a Szent Koronának: ott nagyon könnyen lesüllyed műzeális érdekességgé, különösen akkor, ha az ifjúságot rá nem nevelik nemzeti értékére.

Illetékesek szerint, a Szent Koronának eddig, bár testületi látogatásokat nem engedélyeznek, 112.000 látogatója volt.

SKULTÉTY CSABA:

Változások a csehszlovákiai katolikus egyházban

A Vatikán és a csehszlovák kommunista kormány januári részleges meg-egyezése több szempontból érdemel figyelmet. Hangsúlyozni kell a „részlegességet”, mert az egyház és a hívők lényegbevágó sérelmei közül egy sem kapott orvoslást, Huszák és rendszere semmivel sem lett kíméletesebb.

Az egyik új fejlemény Tomásek prágai apostoli kormányzónak érsekké történet kinevezése. Ez az intézkedés egészen visszás és a katolikus egyház újkori történetében egyedülálló helyzetnek vetett véget: Tomásek volt a bíborosi kollégium egyetlen tagja, aki — noha az egyházszervezetben foglalt helyet — nem állt megyéspüspöki rangban. Bíborossá történt kinevezését a pápa tavaly júniusban, 14 hónapos késéssel hozta nyilvánosságra. Tomásek elődjét, Berán érseket a sztálini idők tetőfokán, 1951-ben letartóztatták, 1964-ben kitoloncolták; Berán négy évvel később meghalt. Helyére már 1964-ben Tomásek került, de csupán apostoli kormányzóként. A 78 esztendő főpap tehát csak most lett Prága érseke és ezzel a cseh katolikusság feje.

A másik megegyezési pont a felvidéki magyarságot is érinti: ez a szlovákiai egyház igazgatási átalakítása. A katolikus egyház ugyanis, szervezeti beosztásában, csak most, csaknem hat évtized után, alkalmazkodott a trianoni békeszerződéshez, tekintve hogy Trianon a történelmi egyházmegyei beosztást jogilag érintetlenül hagyta. Így állhatott elő az a szokatlan helyzet, hogy a 450 plébániával rendelkező nagyszombati apostoli kormányzóság nagyobb volt Csehszlovákia valamennyi egyházmegyéjénél, de formailag — noha Rómából igazgatták — a mostani újjárendezésig változatlanul az esztergomi egyházmegyéhez tartozott. A roznányi és a kassai egyházmegye ugyanakkor az egri érsekség része volt. Ugyanúgy a régi Ung-megye 12 déli egyházközség továbbra is a Trianonban Romániához került Szatmár egyházmegyéjéhez tartozott. A Vatikán és Prága új részmegegyezése értelmében Csehszlovákia politikai és egyházszervezeti határai ezentúl egybeesnek. Szlovákia a nagyszombati,

a nyitrai, a besztercebányai, a szepesi, a roznányi és a kassai római katolikus egyházmegyékből áll. Ezeket új érsekségben foglalták egybe, amelynek a székhelye Nagyszombat lett. Említést érdemel, hogy ezt az utóbbi döntést bizonyos huzavona előzte meg. Az ellenjelt ugyanis Nyitra volt. A szlovák kereszténység Nyitrát tekinti legősibb fellegvárának, amelyet a történelem során beárnyékol — főleg a török időkben odakerült esztergomi érsekséggel, Magyarország első katolikus nyomdájával, Pázmány Péter személyiségével és az általa alapított egyetemmel — Nagyszombat. Több szempont ma utóbbi pozícióját erősítette: nem utolsósorban az egyházmegyei területéhez tartozó Pozsonyhoz közelebbi földrajzi fekvése és az a körülmény, hogy ott működik már a legtöbb szlovákiai katolikus intézmény. Szlovákia tehát most, a történelemben először, érsekséget alkot a cseh országrészek két hagyományos érseksége: a prágai és az olomúci (olomouci) mellett.

Ez az átszervezés és a politikai határokhoz való alkalmazkodás mit sem változtatott az egyház és a hívők nyomasztó helyzetén; a csehszlovák állam egyház- és vallásellenességén a katolikus lakosságú népidemokráciák egyike sem tesz túl. Megvan az új érsekség, de érsek nélkül. Csehszlovákia 13 püspöki széke közül 11 betöltetlen. Csúpn két-tőben van tehát megyéspüspök. Háromnak az élén apostoli kormányzó áll, a többinek nincs főpásztor. A minden eszközzel támogatott békepapi mozgalom súlyosan nehezedik a megrikított papságra és lehangolólag hat a hívőkre. Különösen nehéz helyzetben van a fenti felsorolásban még nem említett eperjesi görögkatolikus egyházmegye és népe, amely — püspökök híján — közvetlenül Róma igazgatása alatt áll. A főleg a Szepesség keleti részében, Sárosban, Észak-Zemplénben és Észak-Ungban élő szlovák, ruszin és magyar görögkatolikusok a többiekénél is jobban megszenvedték a kommunista egyházpolitika hullámzásait és most újabb mélypontra vannak.

A Húsvéti vendég

ÍRTA: ESZTERHÁS ISTVÁN

Még a pap viselkedése is megváltozott a kemény „béke”-világban. Lám újabban felmegy a szószékre és nem kezdi azonnal a szólást-mondást. Hanem végigmézi, számbaveszi a templomban ülő embereket. Soronként. Talán egyenként is. S az emberek nekibuzdulva emelik fel fejüket, sápadtan sugárzó arcukat. Hogy lásd, én is itt vagyok, még itt vagyok én is. Lélegzetállító a csend. A vonat messzi füttyögetését lehet hallani. A hat-tizes viszi nagyzakatolva a melósokat haza. Csak Merkó Zoltán mozog a padban. A spicli. Akit a jassz-telepi népi humor járásbírónak nevezett el. Mert maga volt a kétlábon járó ítélet. Ahová bedugta szimatoló, vöröskék orrát, ott hamarosan baj történt. A „járásbíró” szerint a pap csak bohóckodik, hiszen úgysem komálhat oda a szószékről a templom végibe. Éppen ezért a járásbíró mindig is az utolsó padba ült. De amikor a pap szeme rászúrt, nyugtalanul izgett-mozgott azért a tohonya ember is.

— Ne kerüljétek el Krisztust, mondta a pap — Feltámadott s ismét köztünk jár. Jön az úton és átmegy a rácsos falakon. Üzenetet hoz és új utat nyit a megszorítottak. Vigyáz a betegre és megtanítja nevetni a sírokat, sírni a kacagókat. Legyetek készen! El ne mulasszatok még egyszer! Krisztus feltámadott, ma köztünk jár ismét...

Szép húsvéti beszéd volt. Atnap még a járásbíró sem futott a rendőrségre.

A páter pedig mégis számontartotta híveit. Amikor a rossz harmóniummal kiujjongták az Alleluját (az orgonát elvitte a háború) és ballagtak kifelé, a lépcsőkön az asszony, a Lizi megrántotta az öregember szép, úri-kék ünneplőjének az ujját. Ezt az egyetlen ruhát tarthatták meg.

— Szívi-veskedjék be-bejönni az atyához! — lihegi, mint aki ivott.

Egy a milliókból

(Folytatás az 5. oldalon)

lesége, 2 éves, 3 éves és 5 éves gyermeke anyagilag és erkölcsileg tönkrement.

Rabsága egész ideje alatt nem engedték meg, hogy törvénytelen rabságbantartása miatt panaszt tegyen a Szovjet igazságügyi szerveknél. Mikor 1954 május 19-én ezt végre megengedték, a Szovjetunió főügyészehez beadott panaszára 7 évig! — válasz nem érkezett.

Panaszát 1960 október 1-én megismételte, mire végre 1961 január 2-án Rudenko főügyestől az a válasz érkezett „... megállapítást nyert, hogy ügyének a fölülvizsgálatára nincs alap.”

A fentemlített tényekről eredeti írásos bizonyítékai vannak a volt szibériai rabnak.

1955 november 20-án őt is, mint annyi magyar politikai elhurcoltat, minden indoklás nélkül „repatriáltak”.

Az 1947 február 14-én történt letartóztatásakor elvett összes értékeit, még arany jeggyűrűjét sem kapta vissza. Amikor ezt is reklamálta, azt kapta válaszul, hogy Moszkvában beolvasztották és bekerült a Szovjetunió államkincstárába.

Már Magyarországon: 1961 december 29-én végre rehabilitálta a Szovjetunió Legfelsőbb Bíróságának Teljes Tanácsa. Ezzel hatályon kívül helyezték nemcsak halálos ítéletét, de a Legfelsőbb Bíróság

Az öregember restellette magát. A gyónás után nem akart találkozni a pappal. De a gonoszul vihogó öregasszony kikacagta. Most már jöhet-mehet! Hát nem azért térdel a gyóntatószékbe, hogy hívhassák?

A plébános egy romház hátsó felében lakott. Nagy ütközet volt itt és a házak még mindig csonkán tátognak. Ám belül a hívek már szépen megcsináltak két szobát. Egy repedés nem látszik. Az asztalon régimódi, bordóplüss terítő. Azon egy kereszt magaslik. A vaságyon újságok garmadája. A fehérre meszelt falon Mária-kép, alatta derűs, lila ibolyacsokor. A pap hosszú, szőke ember. Vékony, kopott és fakó. Idevaló a megviselt, fakó népek közé. Ha levetné varrogatott, tükrös reverendáját, úgy elvegyülhetne közöttük, mint egy csepp a tengerben.

— Nem akarom tartóztatni, Sóstán bácsi — mondotta és nem nézett rájuk. Az öreg úgy gondolta, azért jött ilyen zavarba a seszínű-sehajú, kopaszodó páter, mert a gyóntatószékben megtudta, hogy nem Sóstán Gergőnek hívják őt. — Tudom, még hosszú az út, amíg a telepre hazaérnek. Nézze, az egyik hívem meglepett egy tábla szalonnával. Fogadják el tőlem jószívvel. Jó lesz húsvéti vacsorának.

Az öregember leejti a fejét. Ugrál az álla. A papnak sincs semmije. Nem szabad elfogadni. De nem jutott szóhoz. Mert állandó sirhatnékja már megint elgyengítette. Utálja magát ezért a gyengeségért. A vénasszonyt pedig azért az eszelősforma, rikoltozó nevétesért, amire most rákezd:

— Hihíhi! Hiszen ilyen penitenciáért még én is feltámadok, szentatyám!

Az öreg némán vöröslött. De a vénasszony kacagó szemtelensége határtalan. Már el is kapta a pap kezéből a barna, zsírfoltos pakkpapirosba burkolt, spárgával gondosan átkötözött szalonnát.

Katonai Tanácsának azt a rendelkezését is, amivel 25 évi kényszermunkára váltotta át. Ez 15 évi szívós harcba került.

Az erkölcsi rehabilitáció után anyagi kártérítést is követelt 1962 június 1-én a Szovjetunió Igazságügyi Minisztériumához benyújtott panaszban. A követelést az Igazságügyi Miniszter helyett Rudenko főügyész elutasította.

Ezért Rudenko elutasítása ellen panaszt tett Hruscsov és Koszigin miniszterelnök és Podgornij államelnökhöz; az ügye újra csak Rudenkohoz került. Természetes, hogy elutasította.

Amikor pedig 1977 májusában ezért a Szovjetunió Legfelsőbb Bíróságához, amely 1961 december 29-én rehabilitálta, fordult, a Legfelsőbb Bíróság irodavezetőjétől (valami irodakisasszony) ez a válasz jött: „Az Ön által említett ügyben a Szovjetunió törvényhozása által nincs előírva pénzügyi kártérítés, ezért az Ön kérésének a teljesítésére nincs lehetőség”.

Szegény jó bajtársunk! Ő csak egyike a tízmillióknak, akiket igazságtalannul hurcoltak el, végeztek ki vagy tartottak börtönben és megsemmisítő munkatáborokban... Ki tudná ezeket rehabilitálni és hol van az az Államkassza, amely képes volna őket anyagilag kártalanítani?! A történelem Urára és Bírójára: az Úristenre kell ezt rábízni.

Mentek a vasúti töltés aljában és tépték-marták egymást. Mindig a régi vita. Az elnyúlhatatlan. Az életük. A fiúk: Sándorka. Ki követte el a hibát? Az asszony, aki egyszerre megmakacsolta magát és kijelentette, hogy nem menekül és nem volt hajlandó felülni az utolsó kiürítő szerelvényre, amely még elhagyhatta a vástrost. Akkor bíz nem volt ilyen kacagó eszelős, hanem előkelő, gögösen keményderekű szépasszony. Kevély is, bizony és önző is. — Megbolondultam, hogy itthagyjak mindent? — mondta fagyos nagyfenn. Az asszony szerint persze ő hibázott. Mert az ütközet utáni szörnyű zúr-zavarban, mikor megtudta, hogy irodájában már keresték, ide bújta őket, erre a nyomortelepre. És elpusztult házmasterének az írsait magához véve, még a nevüket is megváltoztatta. Szerinte mégis az asszony a hibás, hogy akkor kiment az utcára Sándorkával. Az asszony szerint megint ő a hibás, mert nem volt annyira férfiember, hogy ki tudta volna szabadítani a fiút a temetőből.

Ez volt a feltámadási ünnep. Hogy minden feltámadt. A maga híres bátorsága! — kacarászott az öregasszony gúnyosan, míg a vasúti töltés melletti, égett gyepen bukdácsolt régi cipőjében. A maga mérhetetlen önzése! — hördült fel keserűen az öregember és szeme

„Nincs oly rossz kert, melyben valami hasznos fű nem volna; nincs oly rossz könyv, melyben semmi jó nem található: azért a tövis közül kiszaggatjuk a rózsát, a sárból kimossuk az aranyat”.

Pázmány

előtt összefolytak az üde pástok, melyeken már apró, zöld tavaszi lángok lobogtak a szélben. Most is miért vette el azt a büdös szalonnát? Még azt hiheti a páter, ennyi idő után azért mentem gyónni, mert alamizsnát várok. — Az asszony harsányan kacagott. Ha hiszi, akkor nem ad, maga gyagya! És lóbálta a szalonnát, meg kacagott hozzá fülsértően. Kétségbeejtő, vagy csak kétségbeesett nevetéssel. Nem látott a felesége lelkébe. Talán az sem az övébe. A fiúk, Sándorka elvesztése óta elfordultak egymástól. Örökre.

De ő nem tehet arról, — ezredszer is így látja — ő nem tehet arról, ami történt. Későn hallotta meg. Ki gondolhatott arra, hogy éppen a temetőben gyűjtik össze azokat, akiket az előző nap az utcán összefogdostak. Mire oda ért már indították a menetet. Ez már másnap este volt. A fiú halálsápadt arccal bámult rá. Könnybenúszó szemmel. Sohasem lehet ezt elfelejteni. A legkedvesebb arcot. Tizenhétéves, drága kölyök, fiú, a legényke-fia. Egyetlen gyerek. Az életük. Ovális, leányos arca ártatlan, rémült, barna szeme kitágult és csillogó. Szája gyermeki, bocsánatkérően remegő. „Apu, édes apuci!” — mondotta régi gyermekhangján. — „Én nem tudhattam... Ne haragudj, hogy nem voltam katona, apuci, apu!” Sudárnövésű, vállas fiú. Nagyon hideg volt a délutánvégi, téli temetőben. Kékfehér volt az arca. A szája is kéken remeg. Így nézett rá a vaskerítés másik oldaláról.

Ő, tudta ő ezt! Érezte ő ezt előre. Már akkor napok óta vitatkoztak a bódében meglapulva. Nem akarta, hogy kimozduljanak a bódéból. Igaz, azokban a napokban borzadva rettegett az ide-

Pásztorköszöntés

Gyökér adja fáját,
fája adja ágát,
ága adja bimbóját,
bimbó adja virágát,
virág adja almáját:
köszöntsük
a Boldogságos Szűz Máriát.

(Zala-megyei gyűjtés)

gen, a megőrült külvilágtól. Még volt féltelenivalója, a fia, az asszony, az élete. Amikor az ütközet után kilopakodtak erre a nyomortelepre, tébolyult járókelőket látott, züllött-zilált orosz alakulatokat, részeg katonákat és a házak elé kitett halottakat. Lábukról lehúzták a cipőt és nagyujjukra cetlit kötöttek. Nem akarta, hogy kimozduljanak a bódéból, amely nem kellett senkinek s ezért nem is nézett feléjük senki sem. De az asszony önző kényessége, kevély-sége irtózott a bódétől, a szegénységtől, a szeméttől, a neszező patkányoktól. Kifundálta, az anyjához költözik a fiúval. A Komló-utcába. Szörnyű volt a marakodásuk. És az elválásuk. Igaz, ő nem mert kimenni a bódéból. Igaz, félt. És igaz, az asszony nem félt. Kinevette. Hidegen, gúnyosan és elindult a fiúval. Egy félóra múlva már vissza is jött. A villamosig sem jutottak. „Menjen! Siessen!” ordította, „Sándorkát elvitték ezek a barmok!”

A temető vaskerítése mellett azt hitte, összeesik. Hol a parancsnok — habogta elfulladva. Senki sem válaszolt. De az oroszok akkor már odajöttek és elkergettek mindenkit a kerítéstől. Ideoda futkosott. Elfúlladva. Sem lélegzethez, sem szóhoz nem jutott. Még akkor is csak habogott, hápogott, amikor végül valami magyarul értő szlovák tolmáccsal beszélhetett. A temetőkapun kígyózva közben már indult, haladt a menet. Esteledett s a sorok között már alig ismerte fel fia sápadt arcának fehér foltját. Csak amikor a fiú halkán szólította a sorból: „Apu, apu! Keziccsókolom, apuci!” A tolmács gyanakodva méregette jó ruháját. „Mit pofázik annyit, csak egy-két napra viszik őket romeltakarításra, a pályaudvarra. És kicsoda maga egyáltalán, hogy így jártatja a száját? Pucoljon innen, amíg nem kap egy sorozatot!” — Isten a tanúja, nem a sorozattól rettent meg. Hanem hogy kiderül: hamis néven él. Még akkor benne állt két lábbal a régi, polgári tisztességben. Ilyesmitől is félt.

Tíz éve ennek. Tíz éve hallgatja, amit az asszony akkor este a sötét bódében kiáltozott gyilkos, rekedt hangon: „Miért nem vállalta, hogy maga megy el helyette egy napi munkára? Mert biztosan összezsínálta magát állóhelyében. Gyáva kutya, hát ezért hozott ebbe a piszokba, hogy odaadja még a fiúnkat is az életéért?”

Másnap reggel már hiába rohant a menet után. Nem találta őket. Valaki azt mondta a pályaudvaron, ahol kereste őket, hogy tovább vitték a foglyokat a vasúti sínek között. Itt a telep alatt, mondották. Nem tudta utolérni őket. Egész nap törtetett előre a talpfákon ugrálva. Nem találta őket. Talán elkanyarodtak, talán nem is erre mentek. Egy éjszakába és egy teljes napba tartott míg következő nap estére hazavánszorgott a bódéba. Leült és elkezdett sírni. Elgyengülten, öregén, reszketve, nemcsak a szájával, szemével, hanem még a gomrával, a beleivel is sírt. A régi önmaga akkor pusztult el.

(Folytatás az első oldalról)

Életem viszontagságai

Elmondja a Boldogasszony rózsája

BEMUTATKOZÁS. A botanikai irodalomban *Lychnis coronaria* néven ismernek. Egyenesnövéssű, középtermetű (50-60 cm. magas) bokros növény vagyok élénk bíborpiros virágokkal. Virágom öt egyforma szíromlevélből áll virággal dúsan rakott tiz porzószállal, a bibém ezért alig látszik. Hosszúkas leveleim épszélűek s párosával, átellenes helyzetben „ülnek” a száron, amely mint az egész levélzet fehéres molyhokkal borított és bársonyos tapintású. Messziről virágom hasonlít a vadmákéhoz, de az enyéim közepe sárga. Ha találkozni akarsz velem, keress az enyhe lejtőkön, erdei vágásokban vagy cserjés helyeken. Inkább a szárazabb talajt kedvelem. Egyébként Matthias Grünwald világhírű képén, a „Stuppachi Madonná”-n (1517 körüli) is megtalálhatsz.

CURRICULUM VITAE. Ősidők óta rózsá-nak neveznek. Így ismertek már a régi görögök, amint erről az idősebb Plinius, a jeles római történetíró tudósít bennünket ilyenformán: a görögök „lychnis”-nek, azaz rózsának mondják, nálunk pedig épp ezért „görög rózsá”-nak ismerik. A „coronaria” (= koszorúba való) jelzöt meg azért viseli, mert virágnak tekintették és koszorúba fonták.

Óshazám a derűs Mediterráneum volt. Itáliai kertekből (ahol magasságom eléri az egy métert is!) kerültem északra, Franciaországba s aztán Közép-Európába. Nem hiányoztam a magyarországi kolostor-kertekből sem.

A lovagkor, mely nemcsak nőtiszteletéről, de virágszeretetről is híres, maga ízlése, leleménye szerint nevezte

kedvenc virágait, s mivel idő múltán a görög-származás emléke elhomályosult, az értelmetlennévált jelzöt lehagyták s a keresztény eszmények jegyében kereszteltek el. Így lett belőlem magyar földön *Mária rózsá*-ja. Ezen a néven elsőnek a tudós Melius Juhász Péter művében („Herbárium az fáknak,

**AZ KEREST; SZÜZEKNEC
BOLDOGASSZONY-RÓZSÁJA.**

A boldogasszony rózsája Péchy Lukács „Koszorú”-jában

füveknek nevekről, természetekről és hasznairól...) jelentem meg Kolozsvárott 1578-ban. Nem ő talált ki, a német „Marienröschen”-t fordította át magyarra. Ez a nevem azonban nem élt sokáig. Hogy miért? Gondolom, ti is tudjátok, hogy a régi magyar nyelv Szűz Máriát eleitől fogva „Boldogasszony”-

nak, a magyar ősvallás istenasszonya feltételezett nevével tisztelte (meg Kisasszonynak — és Nagyasszonynak!), tehát nem csoda, hogy Mária rózsájából hamarosan *B o l d o g a s s z o n y r ó z s á*-ja lett. Így olvassuk már Péchy Lukács „Koszorú”-jában (1591). A szerző, akiről alig tudunk többet, minthogy az esztergomi káptalan jegyzője volt, a német Lucas Martini népszerű művét ültette át magyarra, s ez az első magyar könyv, mely a leírt növények ábráit is közli. Nem igazi „füvészkönyv”, hanem ún. erkölcsbotanikai mű. Erre vall a címe: „Az keresztény szüzeknek tisztességes koszorúja, melyben minden ő jószágos erkölcsük az közönséges virágok által kijelentetnek és képeztetnek”. Sokáig belőle táplálkozott a magyar virágszimbolika.

Megpróbáltatásaim, a nevemmel üzött nemtelen huzavonák a türelmetlen reformáció korában kezdődnek azzal, hogy Szenczi Molnár Albert latin-magyar szótárában (Dictionarium, 1604) a lychnis — mint nyakas kálomista — nem akarta Mária vagy Boldogasszony rózsájának nevezni, megtette hát (csak úgy, ötletszerűen) *K a s s a i r ó z s á*-nak. Hogy miért éppen kassainak: rejtély. Népszerű nem is lett, a kertészeti irodalom sem ismerte, nem tud róla Lippay János sem s a remek „Posoni kert” (1664) továbbra is Boldogasszony rózsájaként tart számon. Különbön nála felbukkan a bájos *M e n n y e i r ó z s á c s k a* nevezet is. A kassai rózsá megmaradt élettelen, szótári szónak, hogy úgy mondjam: elhervadott mielőtt kinyílt volna.

De a fenyegető felhők nem vonultak el végleg. A nagyképű felvilágosodás százada rajtam is ütöni akart, de csak zürzavart támasztott körülöttem. Mert lám, Pápai Páriz Ferenc „orvos-botanikai” művében a lychnis meglepő fordulattal *S á r g a r ó z s á*-vá változott, miután összekeverte a „tagetes” (magyarul: bűdöske, bársonyka, bárzsing) nevű virággal. Debrecen város „fizikusa”, a derék Csapó József meg — növelve a zavart — az esti *v i o l á*-val azonosítja. Nem csoda, hogy Benkő „Téli bokréta”-ja (1783) már háromféle kassai rózsát ismer!

További bonyodalmak forrása, hogy a Diószegi-Fazekas „Magyar Fűvészkönyv”-e (1807) követni akarván Linné nevezés-rendszerét, a lychnis coronariának kiagyalta a *R ó z s á s k o n k o l y* nevet. Ezzel hivatalosan eltörölték, a „tudomány nevében” egy virágnév régi latin és keresztény hagyományát. Szerencsére e mondvacsinált újítást az élő nyelv sohase fogadta be, a magyar nép hűsége tovább őrizte a régi szép elnevezést, ahogy korábban az egyházak ellenében oltalmába fogadta az üldözött virágéneket. — De az ördög nem alszik. Újabban megintcsak, hogy is mondjam? — rájár a rúd. Mert Jávorka Sándor „Erdő mező virágai” c. csinos könyvében (1958) ugyancsak hasztalan kerestem igazi nevemet, nyomát sem lelem. A lychnis coronaria itt *B á r s o n y o s k a k u k k s z e g f ú*. Hogyan lett belőlem egyszerre kakukkszegfű? No persze: Linné rendszerében a lychnis a „szegfűfélék” (Caryophyllaceae) családjába került. Nem mintha alakja, virága, levélzete — szobrászi műszóval élve — egész „nagy-megjelenése” hasonlatossá tenné az általánosan ismert szegfűhöz. Mint tudjuk, Linné (becsületes nevén Carl von Linnaeus) a növényeket csupán egy-két ismertetőjegy, elsősorban az ivarszervek, a porzók s bibék száma s elrendezése alapján csoportosította. Így egy rub-

rikába kényszerültek olyan egymástól elütő virágok, mint a kakukkszegfű, szappanfű, homoki fátylvirág, az enyvecske, a parlagi madárhúr, a piros és fehér mécsvirág, annyi közül hogy csak néhányat említsek.

Linné s rendszerét azonban nem érheti gáncs, a kutya máshol van elásva.

UTÓIRAT. Talán észre vettétek, hogy életem viszontagságaiban századok szellemi-lelki változásai tükröződnek s miként a múltban, ma is osztozom a magyar nép jó- és balsorsában. Tudom, hogy a velem szemben elkövetett jogtalanságok, személyi jogaim semmibevevése egy letűnt szégyenletes korszak maradványai, ugyanaz a vak ideológia szülte, amely a karácsonyból „fenyőfa-ünnep”-et próbált fabrikálni bárgyú Téli-apóval.

Mit tegyek hát? — Barátaim azt tanácsolják, intézzek memorandumot a személyi jogokat védő Világszövetséghez (van ilyen?), így talán illetékes magyar szervek is tudomást szereznek róla. Utóvégre a névviselést minden kultúrországban törvény védi, senkitől nevével nem lehet elvenni önkényesen. S mint-hogy mostanában bizonyos „helsinki határozatok” emlegetve annyit fogadkoznak, konferenciáznak a szabadságjogok tiszteletben tartásáról, az egymás iránti megértés szelleméről, — remélni szabad talán, hogy az ilyen s hasonló, fondorlatos módon elkövetett sérelmek is orvoslást nyernek. Kérésem:

**ADJÁK VISSZA JOGTALANUL ELVETT
ŐSI MAGYAR NEVEMET!**

A lejegyzés hiteles:

Boldogasszony rózsája s. k.

ILLYÉS Gyulát Párizsban a Francia Költők Szövetségének idei, Nemzetközi Barátság-díjával tüntették ki. A kitüntetést olyan külföldi költők kapják, akiknek élete, irodalmi munkássága valamilyen módon Franciaországhoz, a francia nyelvhez és kultúrához kapcsolódik. Az Illyés-versek francia átültetője méltatta a magyar költő munkásságát, szívt mufordításairól, francia klasszikusok és modern költők műveinek magyar nyelvre való sikeres átültetéséről.

„Egy bolond olyan követ vethet a kútba, hogy tíz eszesnek is gond azt onnan kivonni”.

Pázmány

„A természet tövisek közé rekeszti a gyenge rózsát, nem azért hogy szaggassa, hanem, hogy oltalmazza. Az atyák dorgálása efféle tövis: oltalmazza, nem hervasztja a fiakat. Azért a Szentírás áldásnak nevezi az atyák dorgálását.”

Pázmány

Helyreigazítás: Februári számunk Szlovákia helyzetéről hozott közlése több lényeges tévedést és hibát tartalmaz. Az érsenki tartomány székhelye Trnava=Nagyszombat és nem Trencsén! — Nagyszombaton húzták meg magukat a magyar primások a török hódoltság alatt. Trnavát ugyan érseki rangra emelték, de I. Gábris nem kapott érseki kinevezést, valószínű két okból: mert a Szentszék nem akarta az Olmütz-i ap. adminisztrátort elfogadni ill. kinevezni érseknek, és mert Gábris nagyon „rosszul”, értsd: nagyon keményen viselkedett a római Püspöki Szinóduson, erősen bírálva a kormányt a hitoktatás akadályozása miatt. — Rozsnyón a püspöki-szék nincs betöltve. Ott Belák Zoltán a káptalani helynök. — Püspöke csak Nyitrának van; Jan Pasztor a megyéspüspök. — Érsekújvár nem püspökség. — Az újonnan kinevezettek közt van még Joseph Ference, ap. adminisztrátor Besztercebányán.

A Húsvéti vendég

(Folytatás a 4. oldalról)

Az asszony pedig ezen a megsemmisülő, fertelmes síráson kezdett el ilyen eszelősen kacagni. Attól kezdve az asszony nem hisz semmiben. Sem benne, sem önmagában. Sem emberben. Mindent kikacag, Eszelősen. Gúnyosan. Gógósen. Ellenségesen. Ő nem tud nevetni, az asszony meg nem tud sírni. Ő remegve azonnal sír, az asszony meg szenvedélyesen, ellenségesen azonnal kacag. Itt a Jassztelepen jó emberek laknak, de rájuk csúfnevet ragasztottak. Őt Síró Gergőnek mondják. A feleségét pedig Sikera Marinak. Azt hiszik az asszonyról, hogy iszik. Hogy be van sikerálva, amikor így nevet.

A lkonyodóra érkeznek haza a templomból. De nem megy be a bódéba az asszonnyal. Elég volt belőle mára. Leül a partra, a bódé mögött, a telek végén. Ahol a part meredeken szakad le a vasúthoz. Ha nincs sírásás a temetőben, ha vasárnap megjön a meccsről, ahová ő szállítja a telepi csapat futballfelszerelését, akkor itt szokott üldögélni. Ugye — ha az asszony akkor türelmesebb és nem akar beköltözni a Komló-utcába, ma már semmi bajuk. A telepi szegénység jó búvóhely és jó szomszédtság. Senki sem bántotta őket a Jassztelepen. Sírásoi állást és futballszerzőségi kisegítést is tőlük kaptak. Senki sem bántotta, kereste, kergette Síró Gergőt. Merkó, a járásbíró néha körülszeglássza, aztán tovább megy a dolgára. A párt nem vár sem jót, sem rosszat Síró Sóstántól. Mégis-

csak neki volt igaza. Új életet kezdhetek volna a fiúval. Aki most huszonhét éves ember lehet. Vajon milyen ember? Mint akik hazajöttek? Mindegy. Csak jönne.

Így ül, gondolkozik és nézi a síneket. Azokon a talpfákon vánszorgott következő nap vissza. Mindig erre gondol. A sínekre és a talpfákra. Háta mögött ott világít már a város, de sohasem néz vissza a városi fényekre. Az elmúlt életére. Pedig a város valamikor az ő világa volt. Mindent megkapott a várostól. Tudást, hivatást, sikert, előkelő, gazdag asszonyt, szép családi életet. De sohasem néz vissza a városra. Nem a múltat nézi. Hanem a jövőt. A feketén nyújtózó síneket és a messzire lépcsősödő barna talpfákat. Tizenhét éves fiú könnyedén lépked ezeken a talpfákon. Tizenhétéves fiú sokat kibír. Egykönnyen nem pusztul el egy tizenhétéves, makkegészséges és értelmes ifjú ember. Visszajöhet. Új életet kezdhetnek még. Akármilyet. Életet. Mert az élet a fontos egyedül. Ezért ül itt sokszor. Várakozva. És ha valaki jön a sínek között, vagy a sínek mentén, leóvakodik a parton és elébe megy. Csak az arcába néz a gyalogos embernek, ennyi az egész. Ez az öröme. Csak az arcába néz, ennyi az egész. És visszakapaszkodik a pléhvel, szeméttel, gazzal borított partra.

Ma nagyszombat, húsvét-szombat. És már sötétedik. Ma már nem jön senki. Aztán meglátta, hogy valaki imbolyog a talpfákon.

(Befejezés a következő számban)

A passai Gizella-sír

Kolostori hagyományok és bajor történetírók szerint a város Niedernburg-kerületi apácatemploma zárja magába Gizella- királyné s apátnő sírját. A templom ún. **Maria-Parz** kápolnájában áll síremléke. Az egyik passai polgár, Holtzhaimer Fülöp (1360) költségén épült kápolnához ósrégi, érdekes zárdai hagyomány fűződik. Eszerint a kápolna kőből faragott Mária-szobrát Gizella hozta magával a nyitrai vár mellett települt **Parucza (Parz)** falu templomából. A szobor és ruházata bizánci stílusra vall, nagyon régi típust képvisel és aranyozás nyomaait viseli magán.

A hagyományt írásos bizonyítékok nem erősítik, de a kolostor déli oldalán vonuló utca is ugyancsak sok évszázad óta a szobor eredetének emlékét őrzi és ma is Parzgasse a neve. Amikor ugyanis az egész hazai nyugati felvidék a honfoglaló magyarok kezére került, a stratégiai fontosságú nyitrai magaslatot később szent. István erősítette meg és az három évszázadon át királyi vár maradt. Hagyomány szerint a szent. Emmerán tiszteletére 830 körül épült bazilika helyén Gizella királyné építtetett új templomot. A várhegy körül fekvő községek közül csak Parucza volt kúriális nemesi község, bírói hivatallal. Az első királyné bőkezűségéből létesült s díszített és később szent. Istvánról elnevezett templomával tanúja lett a magyar kereszténység kezdeti sikereinek s az újkorban is megtartott kiváltságaival ősi hagyományokat őrzött s adott tovább. A passai hagyomány így tehát Gizella és a magyar királyi község, Parucza közti történelmi kapcsolat őrzője ma is, annak ellenére, hogy a szóbanforgó Mária-szobrot a műtörténet későbbi korba helyezi.

A csúcsíves-stílusú síremlék

— alatta a sírkamra a csontokkal — két részből áll. Az **alsó, eredeti** sírzáró fehér mészkőlap tenyérnyire áll a kőpadló fölött s a közepén elhelyezett dombormű s fonott-tengelyű kereszt (Crux Christi, Krisztus keresztje felírással) vízszintes szárai fölött két sas látható (a fejedelmi származás jelzésére), a függőleges rúd egyik oldalán „Gisyla“, a másikon „Abbatissa“ szavak betűi egymásalatti elhelyezésben. A kőlap felső sarkain a halálozás dátuma „Non Mai — május 7.“ áll. Ezen, a lábazatul szolgáló sírzáró lapon emelkedik a **felső rész** csúcsíves fedett oszlopsora, amely legfelül vörös márványtáblát hord. Ennek gótbetűs felírása tájékoztat a sírban nyugovóról; a szöveg magyarul a következő: „Az 1095. év. máj. 7-én halt meg a tisztelendő Gizella, szent Henrik császár nővére, István magyar király hitvese. ennek a kolostornak főnöknője, a ki itt fekszik eltemetve.“

Az írástani és műtörténeti vizsgálat szerint az alsó, régi sírkő az 1000—1100 évek között került oda, tehát még Gizella korában, talán az ő megrendelésére; a síremlék felső része csak emlékkőnek számíthat, amit szintén az írásforma és az építés stílusa is igazol s létesítése az 1420 körüli időre tehető. Lehetséges, hogy az ottjárt hívők és za-

rándokok által elkoptatott sírkő kímélésére s pótlására a Passauban többször megfordult és a magyar szentek tiszteletét szorgalmazó Zsigmond császár és magyar király építtette a felső, díszes síremléket.

A felírás szövegében a halálozás dátuma (1095) heves ellentmondást váltott ki egyes történetíróknál, akik egyéb okokból is kétségbevonták a passai Gizella-sír hitelességét. Gizella kései halálozási éve egy szokatlanul magas, 110 éves életkort tételezne fel, ami az akkori életviszonyok között lehetetlen volt. Ezért egyesek véleménye szerint a rendkívül lekopott, románstílusú sírkő, illetve a kor szokása szerint a sírba helyezett, szintén megviselt (de eltűnt) ólomtábla évszámában a 6 és 9 számjegyeket felcserélték és így a téves 1095-i jelzés helyett az eredeti, 1065-i halálozási évre kell következtetnünk.

Az egész emlékművet 1908-ban

dr. Wolfgang M. Schmid müncheni műemlékvédelmi szakértő vezetésével egy, egyháziakból s világiakból álló bizottság vizsgálta meg, a kibontott sírkamra csontleleteiről pedig **dr. Ferdinand Birkner** müncheni egyet. tanár állapította meg, hogy azok egy 60-70 éves, 1,85 m magas, karcsútermetű, kecses testalkatú nő csontvázát alkotják. A csontokat egy szekrénykébe helyezték, ezt a püspöki hatóság pecsétjével lezárták és megőrzésre a kolostor felső sekrestyéjébe szállították. A Münchenben végzett antropológiai vizsgálat idejétől eltekintve, a csontleletek Passauban maradtak 1918 ápr. 10-ig, amikor azokat a püspöki hivatal hiteles okmányával együtt, vasládába zárva, eredeti helyére, a Parz-kápolnában lévő Gizella-sírba kegyelettel visszahelyezték. Összefoglalóan megállapítást nyert, hogy a sírkamra és a csontváz, a sírfedő eredeti kőlap és a felső emlékkő öszretartozása — a lefolyt régészeti és embertani vizsgálatok s a kőlapokon látható ábrázolások értelmezése alapján — kétségtelennek tekinthető. **A tudomány számára — bajor felfogás szerint — Gizella magyar királyné Passauban történt eltemetése ma már alig kétségbevonható tény.**

E megállapítás mögött évszázadok heves tudományos vitája húzódik meg, amely nemcsak a nagy békeszerző királyné végső nyugóhelye körül zajlott, de nem kímélte történelmi szerepét és jellemvilágát sem. A trónbetöltés bonyodalmaival és Vazul megvakíttatását, sükketté tételét — a Vazul bűnét menteni akaró, kevéshitelű krónikások és néhány történészünk aaptalanul tulajdonították a „német“ Gizellának, akit e vádak alól régen fölmentett a mértékadó, hiteles magyar történetírás. Eszerint a vád téves volt, amelyre Gizellának az egyazonnevű, ugyancsak a kir. udvarban élő, rosszlelkű sógornőjével való fölcserélése adott okot. A későbbi király, Péter anyja volt ez, aki nem válogatott az eszközökben, hogy fiát trónra juttassa. Párthiveik — még István életében — ezt a Gizellát is királynénak nevezték. — A sír körüli vitában pedig magyar részről többen azt a nézetet val-

(Folytatás a 7. oldalon)

(Folytatás a 3. oldalról)
Nincsenek szabad választások. Nincs demokrácia.

S mindezek folytán nincs félelem nélküli élet, nincs hazugság nélküli élet — nincs normális élet.

A téjékozatlan Nyugat legtöbbet beszélt arról, hogy a magyarok már szabadon utazhatnak. Valóban, a magyarországi rendszer e téren is a legliberálisabb. De pl. 1977 első tíz hónapjában az összlakosságának mindössze 3 százaléka utazhatott Nyugatra, az előző években pedig csak 2 százalék. Ezt emlegetjük úgy, mint az emberi jogok érvényesülését?

Beszélnék — a külügyi tájékoztató is beszél — a hívők és egyházak helyzetének javulásáról, „mióta nem Mindszenty a prímás“. Nos, Mindszenty gyakorlatilag 1948 karácsonya óta nem ténykedhetett. De 1949-től 1975-ig 80 százalékról 6 százalékra morzsolták le a hittant tanulók számát üldözéssel, fenyegetéssel, megfélemlítéssel, adminisztratív intézkedésekkel, szellemi terrorral...

És ha az írók szabadon írhatnának? Ha megírhatnák keserveiket? — Nincs disszidensmozgalom Magyarországon? 1956-ban 25.000 magyart mészároltak le a Nyugat szemé láttára s ilyen vérfürdő után, a cserbenhagyottság ilyen rettenetes élménye után csodálkozunk a némaságon s a helyzet javulásának minősítsük azt a tényt, hogy polgárjogi mozgalom még nem jelent meg az arénában?

A GYÓGYÍTÓ MÉZ

A méz már az ó- és középkorban ismert és megbecsült természetes táp- és gyógyszerként volt ismeretes. A bibliában olvassuk Ker. Szt. Jánosról, hogy a pusztában egyik eledele a méz volt, így a remetéknek is. A méz testi erőt és szellemi frissességet kölcsönzött nekik.

A mézet a méhek (a házi méh és néhány rokon fajja) többnyire a virágok nektárjából termelik ki, s nem azonos összetételű a nektárral. Ezt már Linné Károly természettudós és méhésztudós is tudta (1758), ezért a méh eredeti latin nevét apís melliferráról (mézgyűjtő méh) apís mellificara (mézcsináló méh) változtatta. A nektár eredetileg híg, csupán 10—15 %-os cukortartalma anyag, mely könnyen erjed. Ezért a méh, hogy naktározható legyen, testében 80 %-os sűrűsre dolgozza át és asáját szervezetéből még különböző élettanilag fontos anyagokat ad hozzá. A nektár nehezen emészthető cukrait könnyen felszívódó szőlő és gyümölcs-cukorrá alakítja át a méhtestben termelt enzimek (diasztáz, invertáz) segítségével. Érdemes itt megemlíteni azt, hogy a méz 30 másodperc alatt felszívódik a testbe, míg pl. a nádcukor cca. 2 óra alatt. — Az is érdekes, hogy a középkorban a mézet a sebek gyógyítására is használták, noha akkor még a baktériumokat nem ismerték. Mi már tudjuk, hogy a mézben baktérium szaporodást gátló anyagok is találhatóak (inhibin).

A méz összetételének ismerete csak az utolsó években vált teljessé, s gyógyító hatását klinikai kísérletek támasztják alá. Lássunk néhány eredményt az alábbiakban.

Cukorbetegség. A kísérletek igazolták, hogy a vérnek a cukortartalma a cukorbeteg kutyáknál a mézoldat intravénás, tartós infúziójával csökken. A hatás embernél annál számottevőbb

Mindehhez jön az immár évtizedek óta szürke hétköznapi világ, amely lassan öli az idegeket. A mai magyar élet a refrénszerű hiánycikkek világa. A háziasszony hol szabókrétát nem tud kapni, hol varrótút; a fővárosban este öt után, mikor munkából jön haza az ember, gyakran már üresek a péküzletek; a hentesnél „dugni“ kell, ha húst vagy jobb húst, vagy eleget akarunk venni; finomabb húsfajta vagy belsőség csak a felső tízezer tagjainak jut, a kiváltságosoknak, mert csak azok tudják „megkenni“ a boltost. És mindig és mindenkit meg kell vesztegetni, hogy funkcionáljon az élet. A boltosnak a szállítót, hogy pontosan hozza az árút, a szállítónak a gyárat, a gyárnak a nyersanyagkészletkezelőt, és így tovább. Felfordult világ van — morálisan és másképpen is.

A State Department iratának egy fejezete azt mondja, 60.000 szovjet katonát „A magyar-szovjet kapcsolat ma már nem egyszerűen szovjet uralom Magyarországon“! Épp az amerikai külügyminisztérium ne tudná, hogy pl. a magyar a részét és aktívan közreműködik a Szovjetunió minden külpolitikai kalandjában, háborúban és békében egyaránt? Hogy magyar kötelékek végeztek kiegészítő munkát Vietnámban, hogy részt kellett venni Csehszlovákia inváziójában, hogy magyar kontribúció igényelték az angolai kalandhoz, éppúgy, mint most legutóbb magyar katonai részvételt Etiópia véreskezű rendszerének megtámogatására.

volt, minél súlyosabb cukorbetegről volt szó.

Szív működés és vérkeringés. A méz histamin és acetylcholin tartalmú hormonjai (1 kg mézben 5 mg.) a hajszálerek tágításával a vérnyomást csökkentik, a bélműködést fokozzák, a székrekedésben szenvedőknél továbbá a szívsejtek nélkülözhetetlen káliumának időelőtti lebomlása meggátlásával a szívműködést erősítik.

Vérnyomás. Ismert az, hogy a fokhagyma a vérnyomás normalizálásában kitűnő gyógyszer, amennyiben a magas vérnyomást csökkenti, az alacsonyabb emeli. Ugyanígyen vérnyomáscsökkentő a méz is, bár kisebb mértékben.

Betegek, sportolók felerősítése. Ha gyógynövény teába a teljes lehelés előtt egy kávéskanál mézet teszünk, s azt naponta reggeli és ebéd előtt (fél perccel), s vacsora előtt két órával megisszuk, a hatás rendkívüli! 10 heti kúra ajánlatos.

Asztma. 1 kávéskanál frissen reszelt tormát és mézkeverék fogyasztása sokszor nagy könnyebbülést okoz.

A méz fogyasztása (rendszeres) az idősebbek emlékező-tehetségét növeli. Fokozza a máj működését és szünteti az alkoholt lebomlását, s ezzel a májsugorodást hátráltatja.

Baktericid hatásánál fogva a méz liszttel keverve kenőcs formájában a kezdő daganatok és kelések visszafejlesztésében és gyógyításában előnyös hatású. Nyílt és fertőzött sebek meglepően gyors gyógyulását és a szövetek regenerálódását a méz és olaj (pl. lenolaj) kenőcs nagyban elősegíti.

Bizonyára érdekes lesz a továbbiakban látni e kis bogárkák csodálatos életében a teremtő Isten bölcsességét.

Dr. Pintér László biológus

A PÖFFESZKEDŐKRŐL ÉS KEVÉLYEKRŐL:

„Ezek csak éppen azért kevélyek, mert külső országokban voltak. Mintha a csacsi azért érdemelne bársonynerget, mert megjárta Tolnát-Baranyát. Úgy reártják magukat, mint olajos korsó az asztal közepén. Oly kevélyen sétálnak fel s alá az utcákon, valamint a kunok ebe a csorva homokon... Pedig ha jól meggondoljuk, nekik is csak kettő az orruk lika, mint a szegény ember malacának“.

Dugonics András: Etelka (1788)

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Magyar gyóntatás van minden istentisztelet előtt, továbbá a Stephansdómban minden szombaton és első péntek előtti csütörtökön 17 órától 18.30-ig (Dr. I. Demel). — A Kapuzinerkircheben, (Neumarkt, Wien I.) naponta 7 órától 7.30-ig és pénteken 14.30-tól 18.30-ig (P. Dr. Radnai T.).

Linz: Első szentáldozás: **Karsai Anikó, Mártonosi Ágnes, Tordai Ágnes** február 3-án, **Keresztfy Katalin** pedig február 24-én járultak első szentáldozáshoz.

Halottunk: **Okolicsányi-Artner Adolfiné** szül. Lingauer Ilonát, január 22-én szülte magához az Úr. Február 1-én temették a Szt. Borbála temetőben. Benne Okolicsányi Artner Adolf ezredes hitvesét gyászolja, a linzi magyarság pedig köztisztviselőként álló személyiségét vesztette el.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: A Magyar Misszió márc. 19-én, Virágvasárnap, ez évben is megrendezte **Nemzeti zárandoklatát** a Csodás-Érem kápolnához, szentmisével és edes hazánkért.

Június 25-én **Msgr. Pezeril**, a párizsi idegenek püspöke, Misszióknban bér-mál. Kérünk mindenkit, aki a keresztény nagykorúság szentségét még nem vette fel, jelentkezzen mielőbb a Misszióknban.

ITÁLIA

Születés: A kaposvári születésű Nicolli Gulianné sz. Jobban Katalin második gyermekét, Leonardót, január 15-én keresztelték Pratóban. Gratulálunk.

Házasság: Makula Tibor és Grammel Pia február 14-én ünnepelték ezüstlakodalmaikat Rómában. Még sok boldog évet kívánunk!

A Rómában lakó Fiacchi Manlione sz. Biró Mária, a budapesti egyetem orvostudományi szakán megszerezte a doktorátust. Gratulálunk!

NÉMETORSZÁG

Dortmund: **Születés:** A szentkereszt-ségben részesült: Máthé Monika, Máthé Lajos és Exner Erzsébet kisleánya Dortmundban.

Köln: **Születések:** Bárdosi Solt Buda, Bárdosi Ferenc és Gábor Sarolta kölni lakosok 1977 szept. 8-án született fia.

Gaál Péter, Gaál László és Dr. Péter Mária kölni lakosok 1977. dec. 18-án született fia.

Barcsik József, Barcsik István és Bucskó Irén kölni lakosok f. év január 3-án született fia.

Radics Ágnes, Radics József és Pásztor Erzsébet kölni lakosok f. év január 13-án született leánya.

Juricskay András Tibor, Juricskay Tibor és Rédey Ágnes kölni lakosok f. év március 1-én született fia.

Püspöki vizitáció a kölni Mindszenty Magyar Házban

Dr. Augustinus Frotz kölni segédpüspök ez év január 30-án püspöki vizitációt tartott a Mindszenty Magyar Házban. A püspök és kísérete megtekintette az Egyházközségi Tanács munkájáról összeállított fénykép-, dia- és hangszalagdokumentációt és a kölni magyar cserkészéletet szemléltető fényképalbumokat, majd P. Nádor Albert kölni lelkes látta vendégül a magas vendégeket és a meghívott magyar vezetőket. A segédpüspök elégedetten nyilatkozott az Egyházközség munkájáról.

Kitüntetés

Walter Scheel német szövetségi elnök a Szövetségi Érdemkereszt első fokozatával tüntette ki **Dr. Schirilla Lászlót**, az ENSz bonni Menekültügyi Főbiztoságának jogtanácsosát, a kölni magyar Egyházközségi Tanács bonni tagját, a menekültek érdekében kifejtett évtizedes áldozatos munkásságáért. A magas kitüntetést ez év február 28-án, meleg ünnepség keretében, Bonnban nyújtották át.

MÜNCHEN

Születés: Seidic Melanie, Seidic Mehmed és Parak Magdolna leánya, született Münchenben 1978 jan. 5-én, keresztelkedett márc. 26-án.

Sara Sibille, Sara István és Kalász Gizella 1978 jan. 12-én München/Grä-felfingben született leánya. Kereszteltük márc. 5-én.

Lóci Flórián, Lóci Károly és Pásti Judit fia, született Münchenben 1978 febr. 10-én, keresztelkedett márc. 5-én.

Fáskerty Félix Udo Gábor, Fáskerty Gábor és Mayer Sylvia müncheni lakosok fia, született 1978 februárban Malaysiában.

Házasság: Bercsek Lajos és Andrasics Erzsébet 1978 márc. 26-án házasságot kötöttek Münchenben.

Halottaink: Táborné Ilona 1978 márc. 12-én Münchenben elhunyt. Márc. 16-án temették a München Perlacher-Forst temetőben.

A budapesti Központi Katonai Kórházban 1978 jan. 8-án baleset következtében meghalt Elek Miklós 47 éves olvasztár. Benne Elek Gizella nővér testvérét gyászolja. Győrött ugyanis jan. 4-én a Rába Magyar Vagon- és Gépgyár ivfényes acélöntődjében felrobbant a négytonnás elektromos olvasztókemence és a kivágódó forró acél 9 munkás életét kioltotta.

Frankfurt/Main: Többek érdeklődésére közöljük, hogy a Németországi Magyar Katolikus Papi Szenátus elnöke, Ambrus Szaniszló, D-6000 Frankfurt/a. M., Oppenheimer Str. 49 (Tel.: (0611) 61 21 66)

SVÁJC

Bern: Febr. 16-án német nyelv-tanfolyam indult meg minden csütörtökön 20—21 óráig, magyar-német gimnáziumi tanár vezetésével.

SVÉDORSZÁG

Stockholm: Két éve halt meg J. Taylor, a svédek áldott emlékére rk. püspöke. A Szentsek most nevezte ki Hubert Brandenburgot Hamburg-Holstein-i címzetes püspököt utódjául. — A svéd katolikusok nagyjából bevándorlókból és idegen munkásokból tevődnek össze. Első püspökük Szent Ansgár 829-ben jött Északnémet területéről a svédországi Birká-ba.

A svéd viszonyokra alkalmazott az új püspök jelmondata is: „Hogy ne fogyatkozzék meg a te hited”.

*

Németországból az új püspököt mintegy 400 híve kísérte el, élén a Szent-sír Lovagokkal. A skandináv vallási türelemre jellemző, hogy a beiktatás az evangélikus Szent Katalinban volt. Zabkár apostoli érsek delegátus vagy tíz különböző nemzetbeli püspök segédletével iktatta be. A svéd katolikus hívők minden árnyalata, a női s férfi szerzetesrendek, a Máltai, Szent Lázár, Szent-sír és a Johannita Lovagrend képviselői is ott voltak, mivel az új püspök Máltai

és Szent-sír-Lovag, úgyszintén a Magyar Vitézi Rend is képviseltette magát. Az új katolikus püspököt elsőnek fogadta és a beiktatás után elsőnek üdvözölte Sündly, a svéd állami egyház érseke. — A svéd római katolikus egyházat régi idők óta az Osnabrück-i és Paderborn-i püspökségek támogatják anyagilag és erkölcsileg. — Csak természetes, hogy a magyar katolikusok lelkes örömmel üdvözölték új püspöküket.

Detroitból jelenti Csorba Domonkos atya: Király Kelemen, ferences atya közszereletben álló szénior-paptestvérünk 1978 március 7-én meghalt. Az engesztelő szentmiseáldozatot lelkiüdvéért nagy részvét mellett március 11-én mutatták be a Detroit-i Szent Kereszt templomban. Most csak ennyit Király Kelemen atyáról: Apostola volt a magyar katolikus és protestáns egységtörévéseknek. E törekvések történetéről könyvet is írt. Idézünk belőle egy gondolatot: „Eljön az az idő — idézi az ortodox Arsenyevet — bár én nem fo-

Magyar szemmel

Főpapok kinevezése Magyarországon

VI. Pál pápa **Bánk József** egri érseket váci megyés püspökké, **Kádár László** veszprémi megyés püspököt egri érseké, **Paskai Lászlót**, a budapesti Központi Papnevelő Intézet rektorát c. püspökké, veszprémi apostoli kormányzóvá, **Rosta Ferenc** tb. kanonok, balatonszemesi plébánost székesfehérvári segédpüspökké nevezte ki. A kinevezésekhez a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az előzetes hozzájárulást megadta. (MTI.)

A Magyar Püspöki Kar. márc. 1-én és 2-án Lékai László bíboros elnökletével konferenciát tartott időszerű kérdésekről. Bejelentette, hogy a Magyar Püspöki Kar a Magyar Vöröskereszt közreműködésével gyógyszereket küld a kalkutai Teréz Anya missziós állomásaira. Másik érdekes közlés, hogy a Magyar

H Í R E K

Tatabányán február 23-án temették el az ország nagy részvéte mellett azt a 26 bányászt, aki a 12/A-aknában február 16-án sujtólég-robbanás következtében életét veszítette.

Az első jelentések 17 halotról szóltak, kilencnek a sorsa néhány napig ismeretlen volt, míg bizonyossá nem vált, hogy a lezúduló omladék őket is eltemette. Az egykori bánya-alagút ugyanis teljesen beomlott. 19 bányászt sikerült felszínre hozni, közülük néhányan csak könnyebben sérültek meg. Az egyik bányász elmondta, hogy a mentők szervezeten és gyorsan érkeztek, de szavai szerint „nagyobb gondot kell fordítani mindenre. Jobban oda kell figyelni mindenre, a legapróbb dologra is”.

*

Most lett nyilvánossá idekint is a január 4-i Győri vagongyári szerencsétlenség, ahol az egyik olvasztókohóban 9-en égtek meg robbanás következtében. Hatan hamar belehaltak az égési sebekbe, hármat Budapestre szállítottak, ahol napokig tusakodtak a halállal. Az egyik olvasztár, Elek Miklós, Elek Gizellának, a Berchtesgaden-i öreg-otthon magyar főnöknőjének az édesöccse. — A Népszabadság március 5. száma a szerencsétlenségről írja: A kilenc ember azért halt meg, mert egyfelől a legősibb kohász-szabályt, hogy óvakodj a kemencébe kerülő víztől! — nem tartották be. Másfelől azért, mert a veszélyre figyelmeztető jelenségek láttán, nem lett volna szabad üzemeltetni ezt a kemencét.”

gom megérni, amikor az ortodox, a katolikus és a protestáns keresztények egymás nyakába borulnak és bocsánatot kérnek az Úristentől azért, hogy ennyi idő múltán jöttek csak rá arra, hogy ők Krisztusban testvérek.”

Sokan érdeklődnek, hogy mi van a jó **Fábián Károly** atyával? Amerikában sokan már úgy tudják, hogy ő is itthagyt minket, mint Dr. Ádám atya. Dr. Fábián Károly, hála Isten, életben van, Münchenben, a Schwabing-i kórházban fekszik már több mint 3 hónapja. Esméleténél van, de a beszéd nehezen indul meg nála. A jobboldal benuványa sem enged föl. Valami javulás azért van a jobb lábában. Nagyon fontos lenne, ha most tavasszal már egy kicsit lábba is állhatna és tolszéken kijuthatna a szabadba. Mindenkit a régi szeretettel üdvözöl és köszöni imáinkat. A látogatási tilalmat már feloldották nála. — A Schwabing-i kórház belső osztályán fekszik, 2. épület, földszint IV/c osztály 2011 sz. szoba.

Püspöki Kar megbízásából **Katziba József** püspök lett a Püspökkari Titkári Iroda vezetője.

Nemsokára Magyar-Vatikáni kapcsolatok?

A Vatikán és Magyarország belátható időn belül felveszi egymással a diplomáciai kapcsolatokat. Palotás Rezső, Magyarország Quirináli követe jelentette ki újságírók előtt. A Vatikán és Magyarország közti kapcsolatok továbbfejlődésének Kádár János 1977 júniusi Vatikáni látogatása óta annyira pozitív a visszhangja, hogy mindkét fél nem lát abban problémát, hogy a teljes diplomáciai kapcsolatot fölvegyék.

Palotás arra is emlékeztetett, hogy Magyarország és a Vatikán között már eddig is „szisztematikus kapcsolatok” épültek ki. Évenként kétszer kerül a két fél között sor rendszeres megbeszélésekre.

(Folytatás a 6. oldalról)

lották (mint láttuk), hogy Gizella hazánkban halt meg és Veszprémben van eltemetve. Viszont több neves történésünk, így Karácsonyi János, Marczali Henrik, Hóman Bálint nyilatkozataikban Gizella passau eltemetésének és az ottani sír hitelességének ténye mellett döntöttek.

A sír feltárása kapcsán

a kutatás vezetője, dr. Schmid azt ajánlotta, hogy a hamvakat helyezték díszkoporsóba, restaurálják a kápolnát és a falakat festményekkel díszítik. Ő azt remélte, hogy a császári-királyi házhoz és az osztrák-magyar főnemességhez fűződő kapcsolatai az anyagi eszközök előteremtését is biztosíthatják. A díszkoporsó vagy mauzóleum építésének gondolatát Ow Felix passau püspök is helyeselte és 1913-ban egy müncheni építésszel a megfelelő terveket is elkészíttette. Ferenc József császár és király az előterjesztett művészi tervek kivitelezéséhez beleegyezését adta, a költségek megtérítését is vállalta, de a kegyeletes és művészi terv megvalósítását a közbejött világháború megakadályozta.

(Folytatjuk)

Cser-Palkovits István SJ

Közi Horváth József:

APOR PUSPOK ÉLETE ÉS HALÁLA
A nagy magyar mártír püspök frói esz-
közökkel megrajzolt hiteles portréja és
életútja.

Megrendelhető: **Nemzetőr 8. München 34. Postfach 70. Ára: 10.— DM.**

SPORT

Komoly felkészülést irányoztak elő a világbajnokságra készülő labdarúgó csapatunk. Baróti Lajos szövetségi kapitány jelezte a tervet: Ápr. 15-én a csehek ellen. A labdarúgó bajnokság április 22-én fejeződik be. Utána edzőtáborba vonul a csapat május 14-ig. Majd barátságos mérkőzések: május 17-én NSZK-ban: a jó hírű és erős Schalke ellen. Május 20-án a Frankfurt ellen játszanak. Május 24-én Londonban Anglia válogatottja ellen! 27-én Franciaországban Sochau ellen és 28-án indulás Argentínába!

„Soha nem lehet elég korán elkezdenni” nyilván ezt az igazságot vallják az olaszok. Ugyanis az ősztől kezdődő iskolai tanévben, a labdarúgás a kötelező testnevelés egyik legfontosabb részévé lép elő. Az oktatást irányítók rendelkezése szerint, a labdarúgás elsajátításához szükséges fizikai képességek fejlesztése mellett, az oly fontos technikai képességre is gondolnak. Boldog olasz srácok! Ha arra gondolok, a mi diákkorunkban hány magaviseleti intót kaptam a futball miatt? Erős a gyanum, hogy az olasz kultuszminiszter focista lehetett?!

Újabb szép magyar siker a teniszben. Taróczy Balázs az eddigi legnagyobb magyar sikert érte el. Amerikában Ocean Cytiben hivatásos teniszversenyt nyert. Többek között legyőzte a románok kiválóságát és a nemzetközi tenisz „fenegyerekét” Ilie Nastásét 6:4. 6:3-ra. Majd a döntőben Ray Mooret 6:4. — 6:4-re. Bizonyára előbbre jut most a tenisz világranglista 30. helyéről.

„Magyar-nap” volt március 15-én Düisburgban (NSZK) az asztalitenisz Európa-bajnokságon! Talán átértézték versenyzőink a nap jelentőségét? A „favorit” férfi csapatunk veretlenül lett aranyérmes. Az elődöntőben a „nagy” Szovjetuniót „lépte” le 5:1-re. A döntőben Anglia ellen győzött 5:3-ra. A leányaink se akartak lemaradni. Ők is teljesítették a „normát” és a „favorit” szovjet lányok előtt, ők is „aranyosak” lettek. A döntőben a csehek ellen 3:0-ra győztek.

További aranyérmek: férfi egyes: Gergely Gábor; férfi páros: Gergely a cseh Orlovskyval; női egyes: Magos Judit. Ezüstérmek: férfi egyes: Jónyer István; női páros: Magos-Szabó Gabriella; vegyes páros: Szabó a jug. Klampparral. Összegezve: az európa-bajnokságon mind a hét számban a döntőbe kerültünk és öt aranyérmes, két ezüstöt nyertünk. Valóságos arany-ezüst eső. Bravó!

Új „álomhatár”? a magasugrásban! Tavaly a keletnémet Ackermann a női magasugrásban először ugrotta át a „büvös” 2 métert! Most, Miláno volt szemtanuja egy újabb csodálatos rekordnak. Az európai fedettpályás atlétikai versenyen a fiatal 19 éves szovjet Jacsenko „2 méter 35 centit ugrott! Eddig az amerikai Jacobs tartotta a világrekordot: 2 méter 32 cm-rel.

A kettőjük várt összecsapása sajnos elmaradt a mostani Amerika-Európa fedettpályás atlétikai versenyén Milánóban. A hírügynökségek jelentése szerint az újdonsült szovjet világbajnok ugyanis, lengyel magasugró kollégájával egy kissé „túlásagosan” „megünnepelték” a rekordot. Egész éjszaka mulatoztak, úgy hogy a szovjet vezetőség erőszakkal lépett közbe. Végül is a magasugró rekorder ökölvívó „erényeit is megmutatta”. Eredmény: gyorsan bepakolták és irány Moszkva!

Diószeghy Tibor, hites tolmács és fordító, magyar-német (és német-magyar), Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben és peres ügyekben segít. D-4040 Neuss,

Yves de Daruvár:

A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG
c. híres könyve magyarul, több színes és fekete fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.

A könyvnek ára portóval együtt 40.— svájci Frank, vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.

Megrendelhető közvetlen a kiadónál:
EDITION BALOGH, Pf. 19.
CH-6000, Luzern 5.

Egy nyugdíjas férfi részére egy gyermektelen család lakást és ellátást biztosít, családi háznál. A házhoz nagy kert is tartozik. J. Csángó, Chlaffental 4. CH-8218 Neuhausen am Rheinfl.

METROPOLITAN VERLAG
CH 4142 Münchenstein, Teichweg 16.
Schweiz

Könyvajánlata: Saját kiadványok U.S. \$
Sillo-Seidl: Semmelweis halála (dokumentáció) fve, ill. 148 old. 10.—
Passuth: Négy szél Erdélyben I.-II. (egybekötve) 625 oldal 7.—
Dumas: A kaméliás hölgy (zsebkönyv) fve. 288 oldal 1.50
Hervey: A fekete papagáj (kart.) (bűnügyi regény) 215 oldal 3.—
Rogger: A grenoblei gyors (karton) bűnügyi regény 232 oldal 3.—
Renaud: A két bálvány (karton) (bűnügyi regény) 3.—
Possendorf: Egy szezon Monte Carlóban (rulettregény) kart. 189 oldal 2.50
Simson: Lépések az éjszakában (kémregény) karton 166 oldal 2.50

Most jelenik meg:

Dr. Baktay Ervin: A csillagfejtés könyve (kötve), ábrákkal, 350 o. 30.—
Ez a mű először jelenik meg 1942 óta Előjegyzéseket felveszünk! Előreláthatóan 3 hónapon belül szállítható. A megjelenési példányszám nagyon alacsony, ezért ajánlatos mielőbb megrendelni.

Megrendelhető minden magyar könyvkereskedőnél, vagy a kiadónál:

METROPOLITAN VERLAG
Szerday Sándor (Schweiz)
Teichweg 16. CH-4142 Münchenstein

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás kolbász grillsütésre vákuumcsomagolásban	DM 16.—
1 kg paprikás szárazkolbász	15.—
1 kg paprikás frissen füstölt kolbász	13.—
1 kg rizses véreshurka	8.80
1 kg májashurka	8.80
1 kg vastag húsos szalonna	9.60
1 kg paprikás tokaszalonna	8.80
1 kg disznósajt	10.60
1 kg füstölt sonka	18.—
1 kg füstölt sertésborda	8.80
1 kg füstölt csülök	8.80
1 kg friss tepertő	12.—

Utánvétellel és csak belföldre szállítunk, 5 kg-on felüli rendeléseknél portómentesen és csupán az expressz-díjat számítjuk fel.

Taubel Mihály hentesmester
Peter-Rosegger-Str. 3.
D-6710 Frankenthal. Tel.: 06233/62 69 3

A Zürich-i Magyar Nőegylet 1978 május 7-én, 15 órai kezdettel rendezi meg Anyák Napi ünnepélyét a Szent Ferenc plébánia kulturtermében, Kilchberstr. 5. — Wollishofen. Elérhető a 7-es villamossal a Morgenthal-i megállóig. Autóparkolás a ház előtt. Műsorral, büffével és magyaros vendégszeretettel várunk mindenkit.

Szeretni, tisztelni és boldoggá tenni akarok egy gyakorlatilag is vallásos, becsületes, minden szépre és jóra hajlamos hölgyet, aki szintén egyedül van és életét egy szentségi házassággal meg tudná szentelni. Az ilyen házasság egy életre szól, ezért egy középkorú, közép magas hajadon vagy özvegyvel ismerkednék meg házasság céljából. Választ 1 + 1 = 3-4 jelige alatt kérem az Életünk kiadóhivatalába.

Megjelent a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában a „Documenta Artis Paulinorum” 2 füzet, Gyéressy Béla gyűjtésében. A mű 35 volt magyar pálos-kolostor életébe ad bepillantást és dokumentálja művészettörténeti értékeit.

„TETENY” ungarische Spezialitäten
INH.: O. BAYER
Kreittmayrstr. 26. - D-8000 München 2.
Telefon: (089) 19 63 93

	DM
Badacsonyi Kéknyelű	6.20
Badacsonyi Szürkebarát	6.20
Domoszlói Muskotály	6.20
Domoszlói Tramini	6.50
Debrői Hárslevelű	5.75
Soproni Kékfrankos	6.—
Villányi Burgundi	6.20
Hajósi Kábernet	6.20
Tokaji Aszu 4 putt.	12.80
Beverage Bitters L. (Unikum)	23.—
Beverage Bitters 1/2 (Unikum)	12.—
Alföldi Olaszrizling L.	4.80
Alföldi Kékfrankos L.	4.80
Kecskeméti Barackpálinka 43 %	23.80
Barackpálinka (hasas ü.) 43 %	20.50
Szilvórium 45 %	19.50
Magyar szalámi kg.	21.—
Csabai kolbász kg.	18.—
Gyulai kolbász kg.	17.—
Süli debreceni kg.	12.—
Süli kolbász kg.	14.—
Tarhonya (kalocsai) 1/2 kg. 4 toj.	2.50
Nagykockatészta 8 toj. 1/2 kg.	2.95
Lebbencs 8 toj. 1/2 kg.	2.95
Cérnatészta 6 toj. 100 gr.	—65
Kiskockatészta 6 toj. 100 gr.	—65

MUSICA HUNGARICA
Tavaszi Könyv és Hanglemez kiállításai
1978 ápr. 22—23-án Kölnben
Thieboldgasse 96

Mozielőadással egybekötve!
Szombaton: Erkel Ferenc élete
Vasárnap: Hotel kikelet

Közkívánatra mindkét film előtt részletek a „100. Magyarország-Ausztria” labdarúgó mérkőzésből.

Máj. 6—7-én először FRANKFURTBAN
Szombaton 10 órai kezdettel vasárnap délután 4 óráig (mozielőadás nélkül).
KOLPINGHAUS Lange Str. 26, melyre honfitársainkat szeretettel meghívjuk.
Kérjen részletes meghívót és katalógust
8 München 40. - Rümnnstr. 4.
Telefon: (089) 30 50 43
Bemutatjuk újdonságainkat!

	DM
Méray Tibor: Nagy Imre élete és halála 400 old. nagy méret, szép kiadás	42.—
Szabó D. Elsodort falu I.-II.	54.—
Padányi V. Dentumagaria	34.—
Gonda: A Habsburgok története	22.—
Györfly: István és műve 670 old.	34.—
Mitchell: Elfújta a szél I.-III.	27.—
Kenneth: Szerelemről szó sem volt	30.—

A világon megjelent minden jelentős könyvet és hanglemezt raktáron tartunk

ÉLETÜNK
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Tel.: (089) 98 26 37.
Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkész.
Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc.
*
Redaktion und Herausgeber: die Ungarische Oberseelsorge, 8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Tel.: 089/98 26 37.
Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni!
Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.
Egyes szám ára egy évre 15.— DM, vagy ennek megfelelő valuta.
Tengeren túlra légipostával 25 DM. Lapzártá: a hónap 20-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.
Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge 'Életünk'
Druck: Danubia-Druckerei, Ferchenbachstr. 88. 8 München 50.

42/165, 5 év óta Svájcban élő, diplomás, rendezett körülmények között élő magyar férfi megismerkedne házasság céljából magyar vagy magyarul beszélő 35—40 közötti hölgygel. „Szeretetre vágyom” jeligére várok választ az Életünk Adminisztrációjához.

Jugoszláviai magyar nyugdíjas tisztviselő, 51/165, levelezne hozzáillő komoly, káros szenvedélyektől mentes Svájcban élő férfival. Leveleket „Házasság lehetséges” jeligére az Életünk Adminisztráció, 8 München 81, Oberföhringerstr. 40 címre kérem.

Állandóan veszünk jó áron régiségeket és műtárgyakat. H. Schulte-Nordhorn, Kotthok 1-3 Hauptstr. 1-3, 446 Nordhorn W-Germany.

Mákos és diósbeigli állandóan kapható fél kg vagy kg-os rudakban, München legrégebbi cukrászdájában; fél kg mákos 8.— DM, fél kg diós 10.— DM Postán is szállítunk, portóköltés beföldre 3 kg-ig 3.50 DM.

CAFÉE FINSTERWALD, Tel. 089/55 51 74
München 2. Schwanthalerstr. 35.

M á z s á r L á s z l ó

Magyar-német és német-magyar fordításokat olcsón és gyorsan elvégez, magyar nyelvű okiratokról hitelesített másolatokat készít és más nyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi.

W. Divy hiteles fordító és tolmács, D-Friedrichshafen, Linderstr. 50. — Telefon: 07541/7 1 3 9 1.

Rupp László hites törvényszéki fordító, vállalkozásokat magyarról németre és németről magyarra. D-8000 München 1. Postfach 162. Tel.: (089) 300 21 62.

Szörtemenítést fájdalommentesen és eredményesen végez a legújabb technikai vívmányok alapján; — emellett arc és szépségápolást — gyógynövényekkel is — vállalkozik BUDAPESTEN mesterlevelet nyert kozmetikus mester. FISCH ÁGNES, 8 München 5. Rumfordstr. 5. Tel.: 26 35 41. — Fogadás: hétfő-péntek, 10-13 és 14-17 óráig.

H I R D E T É S E K E T
a megnagyobbodott Életünk szívesen fogad. Apróhirdetés egy hasábos 1 cm 10.— DM; két hasábos 20.— DM. Nagyobb hirdetés arányosan drágább.
A hirdetési díjat előre kérjük, vagy csekken, utalványon, vagy Postscheckkontón Nr. 606 50-803. Kat. Ung. Seelsorge, Sonderkonto München.